

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΥ "Ο ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ"

ΤΕΥΧΟΣ 7, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2010

Καλά Χριστούγεννα
και ευτυχισμένο
το 2010

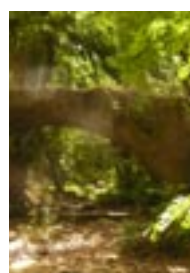
ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΑ ΧΩΡΙΑ ΜΑΣ

Αγόριανη: Ένα χωριό
με πανάρχαιες ρίζες
σελ. 12-13

ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΙΚΑ ΓΕΦΥΡΙΑ

Μια μικρή αναφορά
στα πέτρινα γεφύρια
σελ. 4-5

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΣΑΓΙΑΝΝΗΣ

Ο Κ. Πασαγιάννης
για την Καστανιά
σελ. 20

Ο χειμώνας μπήκε βαρύς, ίσως όχι θερμοκρασιακά, με κλίμα αβεβαιότητας, χωρίς προβλέψεις για το πότε και πως η επελθούσα οικονομική κρίση αναμένεται να υποχωρήσει και ένας νέος κύκλος ανάπτυξης θα έλθει. Φαίνεται βέβαιο ότι μετά από αυτό οι συντεταγμένες θα είναι διαφορετικές και ίσως τώρα πρέπει να συντονιστούμε και να σχεδιάσουμε τι είναι αυτό που θέλουμε για το μέλλον. Η περιοχή μας ξαναγεννιέται βιολογικά, καθώς βγαίνεις έξω δεν βλέπεις μόνο άσπρα κεφάλια, καθώς όλο και περισσότεροι νέοι είτε επιστρέφουν είτε μένουν εδώ.

Όμως, το περιβάλλον και οι παράμετροι που οφείλουν να διαμορφωθούν για να στεγάσουν τις νέες δράσεις πρέπει να τεθούν τώρα. Ίσως και να είναι αργά, αν ισχύουν πλη-

ροφορίες μας σχετικά με τη μη ένταξη της περιοχής μας στο Leader 2007-2013. Ευτυχώς, το 4^ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης – ΕΣΠΑ επαναπροσδιορίζεται και σημαντικά χρηματικά ποσά θα διατεθούν στην περιφέρεια. Κύριοι άξονες θα είναι η καινοτομία, η ανταγωνιστικότητα των τοπικών υποδομών και των προϊόντων και η πράσινη ανάπτυξη. Δράση κλειδί είναι τα ολοκληρωμένα συστήματα διαχείρισης από το χωράφι στο πιάτο, με ανάδειξη προϊόντων βασισμένων στην τοπική βιοποικιλότητα, με ταυτόχρονη προστασία του περιβάλλοντος.

Το θεμελιώδες ερώτημα που τίθεται είναι ποιος είναι αυτός που θα προτείνει σχετικές δράσεις, ώστε να διαμορφωθούν προγράμματα για χρηματοδότηση δράσεων ιδιωτών; Καθίσταται προφανές ότι κεντρική

καθοδήγηση σε επίπεδο τοπικών αρχών είναι προσδοκία που βρίσκεται στη σφαίρα της φαντασίας. Επομένως, το μέλλον βρίσκεται στα χέρια των πολιτών, των νέων που θέλουν να δημιουργήσουν στην περιοχή μια καινούρια υποδομή για παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, ολίγος ακτιβισμός δεν βλάπτει. Επί τούτου θα επανέλθουμε.

Ο Πολυδεύκης συνεχίζει τη συζήτηση για το μέλλον της περιοχής μας, το βήμα παίρνει ο Θάνος Τζωρτζάκης. Επίσης, στα λαογραφικά ο κ. Ε. Ανδριανός ανοίγει νέο κύκλο με αφιερώματα σε κλασσικούς χαρακτήρες του χωριού.

Ο Πολυδεύκης θα συνεχίσει και τη νέα χρόνια, ελπίζουμε καλύτερος, προβάλλοντας ζητήματα της περιοχής και πολλές φορές διεγείροντας

συζητήσεις. Θεωρούμε ότι μέσα από τη συζήτηση και τη ζύμωση, μπορούν τελικά να προκύψουν καινούριες παράμετροι με καλύτερη προοπτική για τον τόπο μας. Μη διστάζετε να μας γράψετε τη γνώμη σας. Η δημόσια συζήτηση ήταν προσόν αυτών που πριν από εμάς κατοίκησαν αυτόν τον τόπο. Ας μάθουμε λοιπόν και εμείς να ακούμε και να συζητάμε. Δεν έχει σημασία να διαφωνούμε. Αλίμονο σε εκείνους που μόνο συμφωνούν μεταξύ τους. Τελικά το νέο προκύπτει από τη σύνθεση των αντιθέτων.

Από καρδιάς όλο το Διοικητικό Συμβούλιο σας εύχεται Χαρούμενο, δημιουργικό, με πλήρη υγεία και αρμονία το 2010.

«ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»

Ιδιοκτήτης: Πολιτιστικός Σύλλογος Καστορείου «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»

Ταχυδρομική Διεύθυνση:

Καστόρειο Λακωνίας, τ.κ. 23059
τηλ.: 6973208890, 6944377514
<http://kastori.gr>, <http://polydefkis.gr>
e-mail: info@polydefkis.gr

Εκδότης: Η Πρόεδρος Ευγενία Λαμπή

Συντακτική Επιτροπή

Βαρβάρα Κεμεριδού,
Ευγενία Λαμπή, Ελένη Βλαχογιάννη,
Αναστασία Καδρακάζη,
Γαρυφαλιά Ρουμελιώτη,
Θάνος Τζωρτζάκης, Γιάννης Αρφάνης.

Επιμέλεια Ύλης

Αγροτικά, Αθλητικά: Γιάννης Αρφάνης
Επιστημονικά: Ευγενία Λαμπή,
Κων/νος Καλκανδής
Κοινωνικά: Ελένη Βλαχογιάννη,
Καίτη Σμυρνιού
Οικονομικά: Κων/νος Καλκανδής, Θάνος Τζωρτζάκης
Πολιτιστικά: Βαρβάρα Κεμεριδού,
Ευγενία Λαμπή
Φωτογραφικό υλικό: Βασ. Λαγανάς,
Γιάννης Αρφάνης, Γιώργος Κουρεμπής,
Γ. Λαγανάς, Θ. Ανδριανός
Χορηγίες: Καίτη Σμυρνιού
Ρεπορτάζ: Γιώργος Κουρεμπής
Καστανιώτικα: Γιώργος Λαγανάς

Ανταποκριτές

Καστόρι – Βόρειοι Δήμοι: Δημητράκης Κραμποβίτης, Θεόδωρος Αλαφogiαννης, Παναγιώτης Λαμπράκης, Θανάσης Δημητράκοπουλος, Νίκος Λαγανάς
ΗΠΑ, Βοστώνη: Eugenia Markos,
Νέα Υόρκη: Panagiotis Pantazis,
Αλάσκα: Maria Bascous
Αυστραλία: Angela Vasilas
Συνδρομή: Εσωτερικό 15 ΕΥΡΩ
Εξωτερικό 20 ΕΥΡΩ

Μπορείτε να καταθέσετε τη συνδρομή σας στο λογαριασμό του ΠΟΛΥΔΕΥΚΗ 112-002101-399452 στην ALPHA BANK

Καστανιώτικα

Αγαπητοί αναγνώστες ο Καστανιώτης έχει την τύχη να φιλοξενηθεί στη δεύτερη σελίδα, κάτω από το κύριο άρθρο του εκδότη, λέγεμε Πρόεδρε, όπου με τον άμεσο και ουσιαστικό λόγο της η Πρόεδρος επισημαίνει, υπογραμμίζει, προτείνει λύσεις για τα προβλήματα του τόπου, μόνο που καμιά φορά ξεπερνά τα όρια της μισής σελίδας και τα Καστανιώτικα μικραίνουν, ενώ ο καημένος ο Καστανιώτης, πάντα στην ώρα του παραδίδει το γραπτό του και προσπαθεί να μην ξεπερνά τις 400 με 450 λέξεις. Δύσκολη δουλειά η συγκατοίκηση με την Πρόεδρο πάνω από το κεφάλι σου.

Για την εκδρομή στο νέο Μουσείο της Ακρόπολης θα διαβάσετε σε άλλες σελίδες. Αυτό που πρέπει να υπογραμμίσουμε είναι η άψογη οργάνωση από τους Συλλόγους «Πολυδεύκης» και τον Εμποροεπαγγελματικό Σύλλογο Καστορείου, η ξενάγηση από έμπειρη ξεναγό αλλά και το γεύμα στην ταβέρνα της Πλάκας με ζωντανή ορχήστρα, παρακαλώ, ήτανε πάνω από κάθε προσδοκία. Νομίζω ότι αξίζει ένα εύγε σε όλους, αλλά ειδικά στην Κατερίνα Αγγελουπούλου για τα οργανωτικά και κυρίως

στην Ελένη Βλαχογιάννη για την τέλεια οργάνωση. Το άγχος της ήτανε εμφανές μέχρι να μπούμε στο Μουσείο και εν συνεχεία να ταχτοποιηθούμε στην ταβέρνα, αλλά μετά ανακουφισμένη τα έδωσε όλα στο χορό, που ακολούθησε.

Τέλος να αναφέρουμε δύο παρουσίες: του γνωστού δικηγόρου των Αθηνών και πατριώτη μας Μάκη Πανταζή, που συνόδευσε πολλές φορές την ορχήστρα σε γνωστά τραγούδια και την ακούραστη εξαδέλφη Χριστίνα Ανδριανού που διέπρεψε στο ζεϊμπέκικο και καταχειροκροτήθηκε.

Τώρα το χειμώνα πάντα ένα λουκάνικο στα κάρβουνα ή σε μια ομελέτα είναι ότι πρέπει για το τραπέζι! Έτσι έχουν πλημμυρίσει τα σουπερ μάρκετ με λουκάνικα Σπάρτης, Μάνης κλπ. Αλλά εμείς, έχουμε πάντα τη γεύση κατά νου αυτού που φτιάχναμε στο σπίτι. Όλα αυτά τα καλούδια στα ράφια του σουπερ μάρκετ είναι τόσο διαφορετικά. Αν θέλει κάποιος να γευτεί λουκάνικο, όπως ήτανε τα λουκάνικα, ας επισκεφτεί το χασάπικο του Δ. Παπαδόπουλου στην κάτω πλατεία στα «Χασάπικα», όπου η κουινιάδα του η Μαρία φτιάχνει

λουκάνικα με την παλιά παραδοσιακή συνταγή. Δοκιμάστε τα και θα με θυμηθείτε.

Στο προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας υπήρξε μια φωτογραφία της γέφυρας, Φθινόπωρο μετά από βροχή. Από λάθος αποδόθηκε στο Β. Λαγανά. Ο προσεκτικός αναγνώστης θα κατάλαβε ότι δεν είναι του στυλ του Β. Λαγανά. Ο Βασίλης είναι άλλης Σχολής. Και θα το διαπιστώσατε στην έκθεση, που έκανε στο χωριό.

Σε παλιότερο φύλλο είχα γράψει για την πρόθεση του Καστανιώτη να προχωρήσει μαζί με την συντακτική επιτροπή σε ένα αφιέρωμα για τους μετανάστες Καστανιώτες, όπου Γής. Για το σκοπό αυτό είχα ζητήσει από τους ευγενικούς αναγνώστες ότι υλικό πιθανόν υπάρχει: γράμματα, φωτογραφίες κλπ. Επαναλαμβάνω την πρόσκληση ιδίως στους ξενιτεμένους πατριώτες. Για το λόγο αυτό περιμένω ότι υλικό διαθέτετε αλλά περιμένω και τις υποδείξεις σας και τις προτάσεις σας στο e-mail: gld@otenet.gr

Γεια σας πατριώτες
Ο Καστανιώτης
gld@otenet.gr

Οι δράσεις του τριμήνου

Επίσκεψη στο Μουσείο της Ακρόπολης: Έγινε με μεγάλη επιτυχία, σε συνεργασία με τον Εμποροεπαγγελματικό Σύλλογο Καστορείου, η επίσκεψη στο μουσείο της Ακρόπολης και στη συνέχεια τρικούβερτο γλέντι σε ταβέρνα της Πλάκας, την 1^η Νοεμβρίου 2010. Διαβάστε το σχετικό άρθρο.

Εκδόθηκε το ημερολόγιο 2009 του «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗ». Μπορείτε να το προμηθευτείτε από τα μέλη του Δ.Σ. και σε επιλεγμένα σημεία του Καστορείου, έναντι πέντε ευρώ.

Η ομάδα Ελληνικών παραδοσι-

ακών χορών Καστορείου άρχισε να λειτουργεί με τεράστια επιτυχία. Διαβάστε δίπλα.

Υποβλήθηκε πρόταση στο ίδρυμα Κωστόπουλου για χορηγία ώστε να αποκατασταθεί το εναπομείναν πέτρινο καλντερίμι του χωριού μεταξύ οικιών Λάμπου, Καλλιάνη και Ανδριανοπούλου.

Συνεχίζονται οι προσπάθειες για την αποκατάσταση της Μεσοσπορίτισσας (διαβάστε δίπλα) Ο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΡΙΜΗΝΟ

Για το επόμενο τρίμηνο ετοιμαζόμαστε για:

Την Κυριακή 27 Δεκεμβρίου θα

γίνει γιορτή από τους μικρούς μαθητές της ομάδας χορών. Ελάτε να θαυμάσετε τα παιδιά μας να χορεύουν και στη συνέχεια να διασκεδάσουμε.

Θα κάνουμε γιορτή τον ετήσιο χορό του Πολυδεύκη στο κέντρο Αρίων με ζωντανή μουσική, στις 31 Ιανουαρίου 2010, Κυριακή μεσημέρι. Περιμένουμε όλα τα μέλη και τους φίλους. Η τιμή της πρόσκλησης είναι 30,00 ΕΥΡΩ και περιλαμβάνει ελεύθερη κατανάλωση ποτού και χώρο στάθμευσης 400 θέσεων δωρεάν.

ΜΙΣΟΣΠΟΡΙΤΙΣΣΑΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑ

Με πρωτοβουλία του Συλλόγου μας, την Τετάρτη 2 Δεκεμβρίου, ειδικός μελετητής, Πολιτικός Μηχανικός εκτέλεσε επιτόπιο προκαταρκτικό έλεγχο για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ασφαλείας που δημιουργούν οι καταπτώσεις βράχων στην Μισοσπορίτισσα. Με τα στοιχεία που συνέλεξε θα υποβάλει σχετική μελέτη προς τον Σύλλογο και θα προτείνει έμπειρους εργολάβους για την εκτέλεση του έργου. Ελπίζεται ότι, σύντομα, θα υπάρξει ένα κατ' αρχήν δίκτυο ασφαλείας για τους επισκέπτες και προσκυνητές μέχρι να επιλυθεί οριστικά το πρόβλημα.

Ετοιμαζόμαστε για την παρέμβασή μας στο Καρναβάλι Καστορείου την Καθαρά Δευτέρα.

Τι θα παρουσιάσουμε είναι έκπληξη.

Να μη λείψει κανείς από το Καστόρειο τη Μουτζουροδευτέρα, στις 15 Φεβρουαρίου 2010.

Θα σας περιμένουμε εκεί.

Ομάδα ελληνικών παραδοσιακών χορών Καστορείου

Η προσπάθεια του Συλλόγου «Πολυδεύκης» να δημιουργηθεί μια ομάδα παραδοσιακών χορών στο Καστόρειο, για την ανάδειξη της παράδοσής μας, βρήκε τεράστια ανταπόκριση από τους κατοίκους. Μετά από δύο μήνες λειτουργίας, έχουν συσταθεί τρία τμήματα από μικρά παιδιά έως ενηλίκους, που με την εξαιρετική καθοδήγηση του δασκάλου Γιώργου Καλομοίρη, παρουσιάζει ήδη πρόοδο και συμμετέχει σε πολιτιστικά δρώμενα. Η πρώτη επίσημη παρουσίαση έγινε στη γιορτή της Μπουκουβάλας, το Σάββατο 28 Νοεμβρίου 2009, στον Άγιο Μάμα. Η παράσταση ήταν εξαι-

ρητική με αρκετούς χορούς υπό τους ήχους αυθεντικής δημοτικής μουσικής. Όμως μαζί με το χορό, ρόλο έπαιξε και το κάλλος των χορευτών, γυναικών και ανδρών. Ένα αρμονικό κόσμημα. Πολλοί συγκινηθήκαμε, γιατί δεν περιμέναμε μια τόσο γρήγορη εξέλιξη. Επιπλέον, είδαμε να χορεύουν άνθρωποι, που υπό άλλες συνθήκες δεν θα τους είχαμε δει.

Είναι πράγματι καταπληκτική η παρουσία και δραστηριοποίηση πολλών συμπολιτών μας.

Εδώ πρέπει να τονισθεί η συνεργασία πολλών συμμετεχόντων, η προσωπική τους εργασία ώστε να διαμορφωθεί ο χώρος,

η αίθουσα στο κτήριο Σπυρόπουλου, που μετατράπηκε σε αίθουσα χορού, με τις ζωγραφίες των παιδιών από το Πανηγύρι του καλοκαιριού, να στολίζουν τους τοίχους.

Ιδιαίτερη προσπάθεια κατέβαλαν η φοιτήτρια Ρόη Κ. Λαμπή, που έχει το συντονισμό και την υποστήριξη της ομάδας, ο Γιώργος Παρασκευόπουλος, που φρόντισε για την υλικοτεχνική υποδομή, τη θέρμανση κ.λ.π. και βοήθησε στο συντονισμό και, όταν χρειάστηκε, ασχολήθηκε με την επικοινωνία με τα μέλη της ομάδας. Η Καντούλα Οικονομάκη και πολλοί άλλοι βοή-

θούν κάθε μέρα για να μπορούν να λειτουργούν τα μαθήματα αξιοπρεπώς.

Ο Δήμος διέθεσε την αίθουσα στο κτήριο Σπυρόπουλου. Θεωρούμε ότι θα έχουμε τη συμπαράστασή του στις μελλοντικές δράσεις της ομάδας

Η ομάδα ετοιμάζεται πυρετωδώς για την εκδήλωση των παιδιών την Κυριακή 27 Ιανουαρίου 2009, για το Καρναβάλι του Καστορείου την Καθαρά Δευτέρα 15 Φεβρουαρίου 2010 και για την 25^η Μαρτίου 2010. Ελπίζουμε ότι θα τους έχουμε και στον ετήσιο χορό του Πολυδεύκη.

ΕΛ

Καστανιώτικα γεφύρια

Τριακόσιες τριάντα τρεις παραλλαγές του τραγουδιού του γεφυριού της Άρτας εξιστορούν τα βάσανα για να θεμελιωθούν και να χτιστούν τα πέτρινα γεφύρια.

Ζωσμένα από θρύλους, μύθους, παραδόσεις, λαϊκές δοξασίες τα πέτρινα γεφύρια δε συνδέουν μόνο τις όχθες των ρεμάτων και των ποταμιών της χώρας αλλά και το παρελθόν με το παρόν κάθε τόπου.

Η Πελοπόννησος, πάντως, δεν παρουσιάζει τον πλούτο γεφυριών άλλων περιοχών. Ο Άγγλος περιηγητής Sir William Gell, που περιηγήθηκε μετά το 1805 και τη Λακωνία, αναφέρει πως στην περιφέρεια της Λακωνίας μέτρησε μόνο 6 γεφύρια σε 47 ρέματα και ποτάμια.

Η κατασκευή των πέτρινων γεφυριών

Κατά την κατασκευή οι μαστόροι είχαν να αντιμετωπίσουν τρεις κυρίως δυσκολίες: α) την επιλογή της εποχής, β) τη θεμελίωση και γ) την κατασκευή του τόξου. Η εποχή που θα γίνει το έργο έχει σημασία λόγω του φόβου πλημμυρών. Η θεμελίωση είναι προβληματική σε ασταθή, χαλαρά, πεδινά εδάφη. Η κατασκευή του τόξου ή των τόξων, σε γεφύρια όπως το Μαρμαρογιόφυρο, είναι η μεγάλη πρόκληση αλλά και δυσκολία. Ξεκινούσαν και από τις δύο όχθες ταυτόχρονα δύο συνεργεία, που δουλεύανε παράλληλα και σύγχρονα. Λέγεται μάλιστα πως συναλλάζονταν μεταξύ τους

ώστε τα συνήθεια χτισίματος καθενός (ακόμα και τα αρνητικά) να ισομοιράζονται. Στην κορυφή που συναντιούνταν τοποθετούσαν την τελευταία πέτρα, το «κλειδί», καλοδουλεμένη σφηνωτή πέτρα που εξασφάλιζε την καμάρα και το γεφύρι. Η λάσπη που χρησιμοποιούσαν στο χτίσιμο ήταν ασβεστοκονίαμα (μπινάς), εμπλουτισμένο με τριμμένο κεραμίδι και κάποτε ενισχυμένο με ασπράδι αβγού (κουρασάνι).

Οι μαστόροι, ειδικά στην Πελοπόννησο, ήταν κυρίως Λαγκαδιανοί. Ενδιαφέρον έχει μια αναφορά στον Λαγκαδιανό πρωτομάστορα Αντόνη Κάτσαινο και τη λύση που έδωσε στην κατασκευή γεφυριού στον Αλφειό, στα 1880, στο γνωστό «Κούκου το γεφύρι».

Η χρηματοδότηση της κατασκευής ενός πέτρινου γεφυριού ήταν δύσκολη υπόθεση λόγω του υπερβολικού του κόστους. Πριν τη δημιουργία της σύγχρονης Ελλάδας χρηματοδότες ήταν Οθωμανοί και Έλληνες προύχοντες, ιδίως κληρικοί. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε κατάλογο χρηματοδοτών 230 γεφυριών βρίσκουμε και 16 γυναίκες, από τις οποίες οι εφτά ήταν Οθωμανές και οι εννιά Ελληνίδες.

Τα καστανιώτικα γεφύρια

Η Καστανιά, χτισμένη ανάμεσα σε ποτάμια, ρέματα και λοφίσκους θα 'πρεπε να είναι, και σήμερα ακόμα, γλαφυρό δείγμα της πανάρχαιας γεφυροποιίας. Πράγμα που, δυστυχώς, δε συμβαίνει.

Κάτι οι ανάγκες υγιεινής του χωριού, κάτι η προφανής έλλειψη πόρων, κάτι η σχετική άγνοια και το χωριό βρέθηκε σήμερα να επιδεικνύει μόνο το Μαρμαρογιόφυρο, ως σημαντικό έργο που κάνει δυνατή την επικοινωνία με τον κάμπο και την κοιλάδα του Ευρώτα.

Χάθηκαν, για την ακρίβεια χώθηκαν, «του Ψηλού το γιοφύρι», το γεφύρι προς τα Ρασείκα και όσα άλλα γεφύρια η βιασύνη για τη σύνταξη του παρόντος δε μας επέτρεψε να θυμηθούμε.

Μολονότι από μια τελείως πρόχειρη και βιαστική έρευνα (για την ακρίβεια δυο-τρία τηλεφωνήματα) δεν έγινε δυνατό να προσδιοριστεί η εποχή που κατασκευάστηκε το Μαρμαρογιόφυρο, και μολονότι ο συντάκτης του παρόντος ουδεμία

σχέση έχει με τεχνικά έργα και κατασκευές, είναι μάλλον φανερό πως τόσο το Μαρμαρογιόφυρο όσο και το Γεφύρι του Ψηλού είναι σχετικά πρόσφατες κατασκευές.

Μια αντιπαραβολή με την εικόνα του γεφυριού του Κόπανου που δημοσιεύουμε και που γνωρίζουμε πως χτίστηκε περί το 1730 δείχνει τις μεγάλες διαφορές.

Τις ίδιες πληροφορίες, δηλαδή καθόλου, έχουμε και για τη χρηματοδότηση, τους μαστόρους, τους ανθρώπους που πραγματοποίησαν την κατασκευή τους. Πιθανότερο φαίνεται πως το Γεφύρι του Ψηλού είναι σχετικά πιο πρόσφατο έργο, μάλλον τέλη του 19ου αιώνα, αρχές του 20ού, ενώ το Μαρμαρογιόφυρο παλιότερο. Ως προς τους μαστόρους θεωρείται σχεδόν βέβαιο πως και εδώ έβαλαν τα χέρια τους οι Λαγκαδιανοί.

Ἀνθρώπινοι τύποι τῆς παληᾶς Καστανιάς καί τῆς περιοχῆς τῆς

Εὐαγγέλου Ἀνδριανῶ*

Ὅπως κάθε χωριό, ἔτσι καί ἡ Καστανιά καί τά γύρω χωριά εἶχαν ἀνθρώπους μέ κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Πολλές φορές οἱ τύποι αὐτοί διασκέδαζαν μέ τά καμώματά τους καί τά λόγια τους τούς συμπατριῶτες μας οἱ ὅποιοι μερικές φορές ἐφέροντο ἀπέναντί τους ὄχι ὅπως ἔπρεπε. Μερικούς ἀπό τούς τύπους αὐτούς ἀναφέρω γιά νά πάρουν μιά ἰδέα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης οἱ νεώτεροι καί γιά νά θυμηθοῦν οἱ παλαιότεροι.

1. Ὁ Πικαιφής

Τόν ἔλεγαν ἔτσι γιατί ἦταν αἰσιόδοξος καί πολύ συχνά, γιά νά δείξει ὅτι ὅλα πῆγαιναν καλά, φώναζε: «Πί καί Φί». Τό ὄνομά του ἦταν Γιώργης Θεοδωρόπουλος καί καταγόταν ἀπό τή Μεσσηνία. Ἦταν θεόφτωχος καί ζοῦσε διορθώνοντας καί βάζοντας παπούτσια καί γ' αὐτό ὅταν ἔλεγαν στό χωριό «Ὁ Παπουτσίης» ἐννοοῦσαν αὐτόν. Τό «κατάστημα» του ἦταν ὄλο καί ὄλο ἓνα κασελάκι μέ τά λίγα σύνεργά του. Τίς καλοκαιρινές ἡμέρες κοιμόταν στήν πλατεία στήν κοντή του καρέκλα. Αὐτό ἐκμεταλλεῦτηκαν μερι-

κοί νεαροί καί τοῦ ξύρισαν τό μισό μουστάκι ἐνῶ κοιμόταν. Γιά τήν πράξη τους αὐτή οἱ νεαροί τιμωρήθηκαν ἀπό τό Δικαστήριο.

Ὁ Πικαιφής εἶχε μεγαλομανία ἀνάλογη μέ τή φτώχεια του. Μίλαγε γιά διάφορα πολεμικά του κατορθώματα καί τό πόσο σπουδαῖος στρατιώτης ἦταν. Χαρακτηριστικό ἦταν τό ἐξῆς πού ἔλεγε: Ἐπισκεφτόταν τήν Ἑλλάδα ὁ Κάιζερ ὁ ὅποιος, ὅταν ἐπιθεωροῦσε τήν βασιλική φρουρά πού εἶχε παραταχθῆ πρὸς τιμὴν του, στάθηκε μπροστά στόν Πικαιφή πού ἦταν καί αὐτός ἐκεῖ καί εἶπε στό βασιλιά Κωνσταντῖνο πού τόν συνοδεύε: «Αὐτόν τόν θέλω νά μοῦ τόν δώσης γιά τήν προσωπική μου φρουρά». Καί ὁ Κωνσταντῖνος εἶπε στόν Κάιζερ, ἀδελφό της γυναίκας του: «Α!, κουνιάδε, τό Γιώργη δέν στόν δίνω».

Μιά φορά ὁ Πικαιφής εἶχε ἐξαφανισθῆ ἀπό τήν ἀγορά. Οἱ ἀργόσχολοι, πού ἔχασαν τή διασκέδασή τους, ἀνησύχησαν, ρώτησαν καί ἔμαθαν ὅτι ὁ «Παπουτσίης» ἦταν στή φυλακή ἐπειδή δέν εἶχε νά πλήρωσῃ κάποιο πρόστιμο. Ἀμέσως ἔγινε ἔρανος, πληρώθηκε τό πρόστιμο καί ὁ Γιώργης ξαναφάνηκε στήν πλατεία πάνω στήν καρότσα ἐνός φορτηγοῦ πού τόν

εἶχε φέρεῖ ἀπό τή Σπάρτη. Ἀπό τήν καρότσα ἄρχισε νά ἀγορεύῃ γιά νά εὐχαριστήσῃ γιά τήν ἀπελευθέρωσή του: «Ἀδέρφια μου Καστανιώτες, σᾶς εὐχαριστῶ πού μέ βγάλατε ἀπό τή φυλακή, εἴσαστε ἀδέρφια μου, εἴσαστε παληκάρια, σᾶς ἀγαπάω...» καί πολλά ἄλλα παρόμοια ἔλεγε γιά ἀρκετή ὥρα. Τό σκάνταλο ὅμως τοῦ χωριοῦ, τήν ὥρα πού ὁ Γιώργης ἀγόρευε, πῆρε μιά λαδόκολλα, τή βούτηξε στό οἰνόπνευμα, τήν κρέμασε ἀπό πίσω στό σακκάκι του καί ἔβαλε φωτιά. Ὅταν ὁ Γιώργης κατάλαβε τή φωτιά, γύρισε τίς εὐχαριστίες σέ βρισίες: «Γαῖδουροκαστανάδες, ξέρω τί ἱλάλια, τί παληόσκυλα εἴσαστε, παληαθρώποι...» καί ἄλλα παρόμοια, ἀντιστρόφως ἀνάλογα μέ τούς προηγούμενους ὕμνους.

Ἰλάλι=ἀλήτης, ἄσωτος, ἀνεπρόκοπος, τεμπέλης.

Αὐτός ὁ ἄνθρωπος πέθανε στήν Κατοχή ἀπό τήν πείνα. Κάθε φορά πού θυμᾶμαι αὐτόν καί μερικούς ἄλλους πού πέθαναν στό χωριό μας ἀπό τήν πείνα, αἰσθάνομαι ντροπή.

2. Οἱ ντελάληδες

Στό χωριό ὑπῆρχαν τρεῖς ντελάληδες. Ὅταν φώναζαν τά ἔλεγαν τόσο μπερδεμένα, ὥστε τό μόνο πού καταλά-

βαινες ἦταν ὅτι κάτι συμβαίνει καί ἔπρεπε νά ρωτήσῃς κάποιον πού ἤξερε γιά νά μάθῃς περί τίνος πρόκειται.

Ὁ ἓνας ἔλεγε: «Καί..., καί... ψάρια...» καί καταλάβαινες ὅτι κάποιος ἔφερε ψάρια. Ὁ ἄλλος ἔλεγε: «Ὁ χασάπης, τό μουσκάρι, δέκα δραμές» καί ἔπρεπε νά καταλάβῃς, ὄχι βέβαια ὅτι ὁ χασάπης εἶναι μοσχάρι, ἀλλά ὅτι πουλάει δέκα δραχμές τήν ὀκά τό μοσχάριο κρέας. Στούς πλειστηριασμούς ὅμως τό κήρυγμα ἦταν πεντακάθαρο: «καί τά κηρύκεια (ἡ ἀμοιβή τοῦ ντελάλη), ἐπί τῆς τραπέζης» γιά ἄμεση εἴσπραξη.

Ἐνας ἀπό τούς ντελάληδες φοροῦσε χειμῶνα-καλοκαίρι μιά παληά καπερώνα καί γιά νά μή τήν ἀνοίγῃ μπροστά γιά νά βάλῃ ἢ νά πάρῃ κάτι ἀπό τό σιλάχι του πού ἦταν μέσα ἀπό τήν καπερώνα, τῆς εἶχε ἀνοίξει δυό τρύπες.

Καπερώνα ἦταν ἓνα χονδρό παλτό ἀπό μαῦρο γίδινο μαλλί πολύ ζεστό καί ἀδιάβροχο. Σιλάχι ἦταν μιά δερμάτινη θήκη μέ πολλές θέσεις πού τήν ἔζωναν στή μέση μπροστά καί ἐκεῖ ἔβαζαν ἀπό μαντήλια καί λεφτά μέχρι κουμπούρια καί μαχαίρια.

* Ὁ Εὐάγγελος Ἀνδριανός εἶναι ἐπίτιμος ἀρεοπαγίτης, κατοικεῖ στό Καστόρι - Καστανιά

Γράμμα στο Δήμαρχο

Προς κ. Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Πελλάνας Αγαπητοί κύριοι, στο προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας σας είχα κάνει γνωστό την άσχημη εικόνα από τον τάφο του αιμνήστου Δ. Σπυρόπουλου, ευεργέτη του χωριού μας. Επειδή δεν

έλαβα απάντηση και επειδή θεωρώ ότι ο Δήμος πρέπει να τιμά αυτούς που ευεργέτησαν τον τόπο μας με ανιδιοτέλεια και η τιμή αυτή πιστεύω ότι θα επιδράσει θετικά σε πιθανούς νέους ευεργέτες του τόπου μας, επανέρχομαι αυτή τη φορά για έναν άλλον ευεργέτη, τον Ν. Βυνιόπουλο.

Στη φωτογραφία που σας επισυνάπτω, βλέπετε έναν ανώνυμο και εγκαταλειμμένο τάφο χωρίς ένα σταυρό, ούτε όνομα. Και όμως ο Ν. Βυνιόπουλος (Βύνιος), έμπορος στο χωριό μας (1864-1953), έδωσε την περιουσία του στην εκκλησία και το οίκημα που στεγάζετε το Κέντρο Υγείας της περιοχής είναι δωρεά του. Γνωρίζοντας τις καλές προθέσεις της Δημοτικής Αρχής ευελπιστώ σε μια καλή συνεργασία με το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο και τη Διεύθυνση του Κέντρου Υγείας να αποκατασταθεί ο τάφος και να αναρτηθεί και στο Δημοτικό Κατάστημα φωτογραφία του ευεργέτη σε περίοπτη θέση, όπως έχει γίνει και στο Κέντρο Υγείας με πρωτοβουλία του Εμπορικού Συλλόγου Καστορείου.

Μετά τιμής

Ο Καστανιώτης
gld @otenet.gr

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ

Και επειδή λέμε και τα καλά, ο Δήμος στα πλαίσια δύο προγραμμάτων που αφορούν σε δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης, θα προχωρήσει στα παρακάτω έργα για το Καστόρειο: Στο πρόγραμμα Μπαλτατζής έχει εγκριθεί η ασφαλτόστρωση του δρόμου προς τις Μάντρες και το αρδευτικό. Στο πρόγραμμα Θησέας, από ίδιους πόρους, έχουν εγκριθεί ασφαλτοστρώσεις δρόμων και αλλαγή μέρους του δικτύου ύδρευσης στο Καστόρι.

Εκείνο που πρέπει να τονίσουμε είναι ότι οι δράσεις αυτές γίνονται στα πλαίσια της κοινωνίας και αποφασίζονται μετά από κοινωνική διαβούλευση. Και μην ξεχνάμε το ζήτημα του αρδευτικού της Κουτσουρούμπας, για το οποίο ακόμη δεν έχουμε λάβει απάντηση.

Αθ. Δημητρακόπουλος

Το γίνεται με το κύριο Σπυρόπουλου;

Ο Δ. Σπυρόπουλος υπήρξε ένας από τους σημαντικότερους ευεργέτες της κωμόπολής μας, διαθέτοντας στο κέντρο της Αγοράς ένα, εξαιρετικής αρχιτεκτονικής, κτήριο και διαμορφώνοντας και την πλατεία μας. Παρόλα αυτά, από την εποχή που έγινε η δωρεά, ούτε οι κοινοτικές αρχές ούτε οι μετέπειτα δημοτικές εκμεταλλεύτηκαν τις σχετικές χρηματοδοτήσεις, ώστε

να αποκατασταθεί το κτήριο. Η παρούσα δημοτική αρχή στο προεκλογικό της πρόγραμμα είχε προαναγγείλει, και αποτέλεσε και προσωπική δέσμευση του νυν Δημάρχου κ. Δ. Γομάτου, ότι θα αποκαταστήσει το κτήριο και θα το μετατρέψει σε δημαρχιακό μέγαρο. Πράγματι δεσμεύτηκε χρηματικό ποσό ύψους 400.000 ΕΥΡΩ και πραγματοποιήθηκαν και οι

σχετικές διοικητικές διαδικασίες, ώστε να απεμπλακεί το νομικό κώλυμα που αφορούσε το κληροδότημα.

Λόγω των καθυστερήσεων, η πρώτη δημοπρασία που πραγματοποιήθηκε απέβη άγονη, δεδομένου ότι το προϋπολογισμένο ποσόν δεν κάλυπτε το ύψος του κόστους αποκατάστασης.

Στη συνέχεια το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε να καλύψει τη διαφορά του κόστους με ένταξη στα αδιάθετα ποσά του προγράμματος Θησέας, έναντι 390.000 ΕΥΡΩ και εάν δεν βρεθεί έτσι το ποσόν να προχωρήσει σε δάνειο από το Ταμείο Παρακαταθηκών.

Έκτοτε, καμία περαιτέρω ενέργεια ή ενημέρωση υπάρχει σχετικά με την υλοποίηση των αποφάσεων αυτών. Και ο χειμώνας έρχεται, το κτήριο είναι σε άθλια κατάσταση, με κίνδυνο στην επόμενη χιονόπτωση να καταρρεύσει η σκε-

πή του, με πιθανή επίπτωση και στη ζωή ανθρώπων.

Και το ερώτημα που θέτουμε είναι: Τι συμβαίνει; Γιατί κ. Δήμαρχε δεν υλοποιείτε την προσωπική σας δέσμευση και αφήνετε ένα κτήριο κόσμημα στην πρωτεύουσα του Δήμου να καταρρέει; Είναι προφανές ότι, σε κάθε περίπτωση, η μεταφορά του Δημαρχείου στο κέντρο της κωμόπολης είναι για την εξυπηρέτηση όλων των δημοτών και όχι μόνο του Καστορείου. Επίσης, η αίθουσα πολλών χρήσεων, που προβλέπει η μελέτη είναι αναγκαία για την πραγματοποίηση των εκδηλώσεων, όλης της επικράτειας του δήμου. Ευτυχώς που υπάρχει και το πολιτιστικό κέντρο Μπακή και φιλοξενεί κάποιες εκδηλώσεις.

Θα είμαστε άγρυπνοι. Η απάντηση από τον ίδιο τον Δήμαρχο είναι επιτακτική.

Αθ. Δημητρακόπουλος

Ξενάγηση στο νέο Μουσείο της Ακρόπολης

Την Κυριακή, 1^η Νοεμβρίου 2009 σε συνεργασία και με τον Εμποροεπαγγελματικό Σύλλογο Καστορείου, ο «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ» πραγματοποίησε επίσκεψη στο Νέο Μουσείο Ακρόπολης. Εκεί στον πεζόδρομο της οδού Διονυσίου Αρεοπαγίτου έγινε η συνάντηση με τους φίλους και πατριώτες, που ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα για μια ξενάγηση στο Ν. Μ. Α.

Μοιρασμένοι σε δύο ομάδες ακολουθήσαμε τις πολύ καλές ξεναγούς μας και το ταξίδι ξεκίνησε. Ήδη από τον προαύλιο χώρο, αλλά και μπαίνοντας στο Μουσείο, μας ξαφνιάζουν τα γυάλινα δάπεδα. Στεκόμαστε πάνω από τον αρχαιολογικό χώρο, που ανακαλύφθηκε κατά τις εργασίες της θεμελίωσης του Μουσείου. Μια αρχαία γειτονιά της Αθήνας με συνεχή ζωή δεκαοκτώ αιώνων. Ο περίπατος αρχίζει με τα ευρήματα των υπορειών της Ακρόπολης και κατόπιν ανεβαίνουμε στο πρώτο επίπεδο από μια εντυπωσιακή κλίμακα. Εδώ είναι η αίθουσα

των αρχαϊκών με ευρήματα της μυκηναϊκής εποχής: Κομψές Αθηναίες, γυμνοί έφηβοι, ιππείς και γραφείς πάνω στα βάθρα τους. Στο δεύτερο επίπεδο είναι το εστιατόριο, το παλιό και το βιβλιοπωλείο. Κυλιόμενες σκάλες οδηγούν στον τελευταίο όροφο του Μουσείου, όπου βρίσκεται η μεγάλη αίθουσα του Παρθενώνα. Οι διαφανείς, γυάλινες όψεις της αίθουσας του Παρθενώνα επιτρέπουν να δούμε τον ίδιο τον αρχαίο ναό από τον οποίο προέρχονται τα γλυπτά. Στη μικρή αίθουσα προβολής παρακολουθούμε ένα video για τις ιστορικές περιπέτειες του Παρθενώνα.

Βγαίνουμε από το Μουσείο περήφανοι για την πολιτιστική μας κληρονομιά και εντυπωσιασμένοι από τα εκθέματα (Καρνάτιδες, Αθηνά της Γιγαντομαχίας, αρχαϊκές Κόρες, ο Μοσχοφόρος και άλλα που είναι πιστά αντίγραφα των εκπατρισμένων αυθεντικών, που βρίσκονται στο Βρετανικό Μουσείο, δυστυχώς...)

Β. Κεμερίδου.

Ευ-Δαιμονικά

Η Καστανιά, ο ευ-δαίμων και το υ

Η στήλη, όπως κάθε νεογέννητο που σέβεται τον εαυτό του, από την πρώτη στιγμή που σκάρισε στην κατάφωτη πλατεία της δημοσιότητας, έθεσε φιλόδοξους στόχους: Να προαχθεί, το ταχύτερο δυνατό,

σε ημισέλιδο.

Έτσι, για την παρούσα επανεμφάνισή της ο φορέας της ανέτρεξε σε λεξικά και βαριά βιβλία σοφών αντρών, ερεύνησε στο ίντερνετ, μηρύκασε τσιτάτα ζώντων τε και τεθνεώτων, ώσπου ξεχείλισε τη σχολική του τσάντα με ιδέες, γνώσεις, γνώμες, προτροπές, γράμ-

ματα. Αλλά, εκεί που προσπαθούσε να τα βάλει σε μια τάξη, να σου ένα υ κουπαδέλι τού πέφτει στο πάτωμα. Και όπως έσκυψε να το μαζέψει –υ κουπαδέλι είναι αυτόσαν με βαριά μια ξεχασμένη φωνή σφηνώθηκε –κυριολεκτικά- στα γκρίζα εγκεφαλικά του κύτταρα: «Τα λόγια είν' αέρας, τα μακαρού-

νια έχουνε το φαΐ».

Άφησε το υ στη θέση του, σηκώθηκε, και αποφάσισε πως δεν ήταν γραφτό –της στήλης- να γίνει ποτέ της ημισέλιδο.

Ο δαίμων έβαλε την ουρά του στον τίτλο του προηγούμενου πονήματος: Είναι το **εϋ-δαίμων** (και όχι **εϋ-δαίμων**) Καστόρειον.

Με τους ξεμπτεμένους μας

Νέα από την Αυστραλία

Αγγελική Σκιαδοπούλου-Λάζαρη

ΛΑΚΩΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

Στις 27/11/2009, στο Σίδνεϋ, εορτάσθηκε η ίδρυση της Λακωνικής Ομοσπονδίας Ν.Ν.Ο. (Νοτίου Νότιας Ουαλίας). Είχαμε την τιμή να υποδεχτούμε και τον κ. Κων/νο Φούρκα, Νομάρχη Λακωνίας, μαζί με τη σύζυγό του κ. Μαίρη και τον ειδικό σύμβουλο της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λακωνίας κ. Παναγιώτη Βλάχο. Από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ομοσπονδίας δόθηκε κοκτέιλ πάρτι, στο οποίο παραβρέθηκαν πολλοί Λάκωνες του Σίδνεϋ. Είχε μεγάλη επιτυχία, χάρη στην άψογη οργάνωση από τα μέλη του Δ.Σ της Λακωνικής Ομοσπονδίας. Η

ομιλία του Νομάρχη μας ενθουσίασε όλους με τα ωραία του λόγια. Η υπογράφουσα Αγγελική Σκιαδοπούλου το γένος Λάζαρη, Πρόεδρος της Λακωνικής Ομοσπονδίας του Σίδνεϋ, στην ομιλία της ευχαρίστησε όλους τους προσκεκλημένους που παραβρέθηκαν τη βραδιά αυτή και ιδιαίτερως τον κ. Κων/νο Φούρκα, που μας τίμησε με την παρουσία του, ερχόμενος από τόσο μακριά για να συνεορτάσουμε την ένωση των Λακωνικών συλλόγων, που απαρτίζονται από τους: Ασωπός, Καρυές, Μυστράς, Πανλακωνική NSW, Βάτικα, Ζάρακας NSW και Ωραία Ελένη (Βορειοδημότες).

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ:

Η άφιξη του Νομάρχη στο αεροδρόμιο του Σίδνεϋ
Από την ομιλία του Νομάρχη

Η ομιλία της Προέδρου κ. Αγγελικής Σκιαδοπούλου Λάζαρη

Ο κόσμος και οι προσκεκλημένοι

ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

Ο Σύλλογος Βορειοδημοτών «Ωραία Ελένη», όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος εόρτασε με μεγάλη ευλάβεια τη μνήμη του Αγίου Θεοκλήτου, στο Σίδνεϋ, μετά αρτοκλασίας, όπου παρευρέθηκαν αρκετοί Βορειοδημότες. Έγινε περιφορά της εικόνας και μετά το τέλος της λειτουργίας προσφέρθηκαν εδέσματα και καφέδες.

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

Στιγμιότυπο από την περιφορά της εικόνας του Αγίου Θεοκλήτου με δύο από τα μέλη μας τους κ. κ. Δημήτριο Θεοδωρακάκο και Κων/νο Λαγανά.

Σκέψεις για το σήμερα και προβληματισμοί για το αύριο

Πριν από εκατόν είκοσι περίπου χρόνια ένας μεγάλος Έλληνας πολιτικός είχε πει την ιστορική φράση “Δυστυχώς επτωχεύσαμε”. Οι δύο σωστές λέξεις του τότε πρωθυπουργού Τρικoupη σημάδεψαν την πολιτική και οικονομική ιστορία της σύγχρονης Ελλάδας. Από τότε πολλοί οικονομικοί κλυδωνισμοί, με σημαντικότερο εκείνον του 1929 ανατάραξαν τις οικονομίες των χωρών και ήσαν η αφορμή για σοβαρές ανακατατάξεις στις δομές τόσο των ανεπτυγμένων χωρών, όσο και εκείνων που ήταν άμεσα εξαρτημένες από τις πρώτες.

Ο εικοστός αιώνας αποχαιρέτησε την ανθρωπότητα με μια οικονομική ανά-

πτυξη πολύ μεγαλύτερη και από τις πιο αισιόδοξες εκτιμήσεις. Χώρες, όπως Κίνα, Ινδία, Βραζιλία και λοιπές, που μέχρι τότε αντιμετώπιζαν ιδιαίτερα προβλήματα, βρέθηκαν να είναι έντονα ανταγωνιστικές με τις πλέον αναπτυγμένες οικονομίες του κόσμου. Η βασική οικονομική σκέψη της δυτικής οικονομίας για τη βασική σχέση μεταξύ προσφοράς – ζήτησης συνταίριαξε με τη φράση του ιστορικού ηγέτη Τενγκ Χσιάο Πινγκ: “Άσπρη γάτα, μαύρη γάτα είναι το ίδιο αρκεί και οι δύο να τρώνε τα ποντίκια” προσδιόριζαν τη σύγκλιση οικονομιών με εντελώς διαφορετικές αντιλήψεις. Και όλα πήγαιναν καλά. Και μέσα σε ένα κλίμα ευδαιμονισμού φθάσαμε στο σωτήριο έτος 2009. Αν θα μπορούσαμε να απο-

τιμήσουμε τη χρονιά που ετοιμάζεται να μας αποχαιρέτησε θα ήταν αρκετό να πούμε “Σοκ και Δέος”. Η ανθρωπότητα βρέθηκε να αντιμετωπίζει μία από τις μεγαλύτερες οικονομικές της κρίσεις. Τράπεζες κήρυξαν πτώχευση, βιομηχανίες έκαναν παύση εργασιών, οικονομικοί κολοσσοί κατέρρευσαν, κράτη με ανεπτυγμένες οικονομίες έφθασαν ένα βήμα από την καταστροφή και εκατομμύρια άνθρωποι από τη μια μέρα στην άλλη βρέθηκαν χωρίς δουλειά, ασφάλεια και περίθαλψη και με αβέβαιο μέλλον. Τι έφταιξε; Νομίζω πως εύκολα με αφορισμούς ενοχοποιούμε τους υπαίτιους της παγκόσμιας κρίσης. Τα αίτια όμως είναι ιδιαίτερα πολύπλοκα και φοβούμαι πως η ανάλυσή τους θα οδηγούσε σε ένα

φαύλο κύκλο. Επειδή όμως, όταν καίγεται το σπίτι του γείτονα πρέπει να προετοιμάζεσαι να αντιμετωπίσεις και τα του δικού σου, ας σκεφτούμε μερικά απλά πράγματα:

Από την εποχή που ο άνθρωπος άρχισε να ζει σε συντεταγμένη κοινωνία, απαραίτητη προϋπόθεση ήταν να αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις του έναντι του κράτους και να απαιτεί από αυτό τα δικαιώματά του. Απαιτούσε από το κράτος υγεία, πρόνοια, ασφάλεια, παιδεία, εθνική και εδαφική ανεξαρτησία, κατοχύρωση των ατομικών και ανθρώπινων δικαιωμάτων και από την άλλη πλευρά το κράτος τον υποχρέωνε να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του, να υπηρετεί την πατρίδα του, να σέβεται τους νόμους, να

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

πληρώνει τους φόρους και να μην παρεκκλίνει από τους θεσπισμένους κανόνες συμπεριφοράς. Τι έγινε με τα παραπάνω; Δυστυχώς ελάχιστα. Τα άτομα ενήργησαν με κριτήριο τη μοναδικότητα του καθενός, ακολούθησαν το μοναχικό τους δρόμο με μοναδικό κριτήριο τη δική τους ωφέλεια, αποποιήθηκαν τις υποχρεώσεις τους, δεν ανέλαβαν την ευθύνη τους, φοροαπέφυγαν, εισφοροδιέφυγαν και τόσο οι εργαζόμενοι στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα παρήγαγαν πολύ λιγότερα των πραγματικών τους δυνατοτήτων, απαιτούσαν περισσότερα αυτών που είχαν δικαίωμα και διέθεσαν λιγότερα αυτών που τους αναλογούσαν.

Το κράτος από την άλλη πλευρά αδιαφόρησε για την ανάπτυξη, έμεινε αδρανές στη γραφειοκρατική κυριαρχία, αδιαφόρησε για την εξάπλωση της διαφθοράς σε όλους σχεδόν τους τομείς της δημόσιας διοίκησης, απέφυγε λόγω πολιτικού κόστους να πάρει αποφάσεις σκληρές

μεν αλλά αναγκαίες για την ανάπτυξη, αποδυνάμωσε τομείς οικονομικής δραστηριότητας, που μέχρι πρόσφατα αποτελούσαν τον παραγωγικό ιστό της οικονομίας (Γεωργία- Κτηνοτροφία- Αλιεία), κλάδοι δευτερογενούς παραγωγής (Κλωστουφαντουργία – Μεταλλεία – Ναυπηγοεπισκευαστική) και έμειναν έξω από τους κανόνες του

ανταγωνισμού. Δεν έλαβε μέτρα να αποφευχθεί ο οικονομικός και δημογραφικός μαρασμός της επαρχίας, με αποτέλεσμα η Ελλάδα να είναι η μοναδική χώρα της Ευρώπης των 27 που πάνω από το 50%

του πληθυσμού της ζει σε αστικές περιοχές και περίπου το 70% του εγχώριου προϊόντος παράγεται στο λεκανοπέδιο Αττικής. Δεν αναβάθμισε τις επικοινωνίες και τις συγκοινωνίες, δεν επιδότησε σύγχρονες μονάδες με πρωτοποριακά προϊόντα, δεν ευνόησε την εγκατάσταση ξένων επενδυτών και τελικά άφησε μόνο την τριτογενή παραγωγή (υπηρεσίες- τουρισμός – ναυτιλιακά) να παράγουν και από το παραγόμενο προϊόν να εισφέρουν. Οι εξαγωγές δεν ακολούθησαν τον ανάλογο αυξητικό ρυθμό των εισα-

έλλειψη εμπιστοσύνης, αδιαφορία.

Και τώρα τι κάνουμε; Το ζητούμενο: Να αποφευχθεί με κάθε θυσία η οικονομική κατάρρευση. Ο τρόπος: Η συλλογική και ομαδική προσπάθεια όλων, πολιτικών, κοινωνικών, συνδικαλιστικών, πολιτιστικών. Θρησκευτικών φορέων, που θα συνδράμουν με όλες τους τις δυνάμεις να ξεπεραστεί η κρίση και να αρχίσει η ανάπτυξη.

Στις μεγάλες κρίσεις χρειάζεται προσπάθεια, καλή ψυχολογία, πολιτική στήριξη και πάνω από όλα, όραμα. Βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα κανένας δεν θα ωφεληθεί, γιατί και οι φόροι (άμεσοι-έμμεσοι) θα αυξηθούν, οι αποδοχές θα καθηλωθούν, το ασφαλιστικό πρόβλημα θα λυθεί με αύξηση του ορίου ηλικίας των συνταξιούτων και άλλα επαχθή, πλην αναγκαία μέτρα. Μακροπρόθεσμα όμως θα μπορούμε να ατενίσουμε πιο αισιόδοξα το μέλλον και να κοιτάζουμε κατάματα τα παιδιά μας παραφράζοντας το «ας μην τους κληρονομήσουμε χρέη».

- ✓ Μακροπρόθεσμα όμως θα μπορούμε να ατενίσουμε πιο αισιόδοξα το μέλλον και να κοιτάζουμε κατάματα τα παιδιά μας παραφράζοντας το «ας μην τους κληρονομήσουμε χρέη»
- ✓ Στις μεγάλες κρίσεις χρειάζεται προσπάθεια, καλή ψυχολογία, πολιτική στήριξη και πάνω από όλα, όραμα

γωγών με επιπτώσεις:

α) Πρωτογενείς: τεράστια ελλείμματα, αύξηση δημόσιου χρέους, υποανάπτυξη, ανεργία, στασιμοπληθωρισμός, πτώχεια. β) Δευτερογενείς: εγκληματικότητα, κοινωνικός αναβρασμός,

Ο Θάνος Τζωρτζάκης
είναι οικονομολόγος,
Καστανιώτης

Αγόριανη, το χωριό με τις πανάρχαιες ρίζες

Δημήτριος Δαρβίρης*

Εκεί στα βορινά, όπου το όρος Σινά της Ελλάδας δείχνει να ταπεινείται μπροστά στην άγρια βουκολική ομορφιά της Αρκαδικής γης, συναντά κανείς την Αγόριανη. Το να επιχειρήσει κάποιος να γράψει την ιστορία ενός μικρού τόπου αποτελεί, ως εικός, δυσκολότατο εγχείρημα. Δεν υπάρχουν σοβαρά και αξιόπιστα μνημεία, πέρα από μια αμφίβολη παράδοση, που οδηγεί σε δυο ή τρεις γενιές.

Υπάρχουν φυσικά τοπωνύμια, χαλάσματα οικιών, τα οποία σε αυστηρή συνάρτηση και ενδελεχή αναφορά με την ιστορία της ευρύτερης περιοχής, μπορούν να οδηγήσουν τον ερευνητή να στοιχειοθετήσει μια όσο το δυνατόν αξιόπιστη άποψη.

Όσον αφορά στην Αγόριανη, φαίνεται ότι η ευρύτερη περιοχή κατοικήθηκε από την Αχαική ακόμα εποχή. Τούτο μαρτυρείται από το Βασίλειο της Πελλάνας στον κάμπο, τα λείψανα του ναού του Ασκληπιού στο Κεφαλόβρυσο, οι αρχαιότητες της Χλέβενας και του Μάρμαρου, η πανάρχαια Αίγυς και η Κάρυστος με τον περίφημο καρύστειο οίνο, στον κάμπο της Αγόριανης, αλλά και οι τοποθεσίες εγγύτατα του χωριού, όπως η Μούσγα (από το ρήμα μάσσω=ζυμώνω-μάζα) που λόγω του πολύυδρου της περιοχής, ο τόπος «ζυμωνόταν» και το Σιδεροκότρονο, όπου κατά μαρτυρίες παλαιότερων υπάρχουν λείψανα φούρνων. Είναι προφανές ότι στο συγκεκριμένο χώρο, όπως και στην ευρύτερη περιοχή, υπήρχαν (και υπάρχουν) κοπάσματα σιδήρου, τα οποία οι αρχαίοι Σπαρτιάτες εξόρυσσαν και

επεξεργάζονταν για τις ανάγκες τους. Σημειωτέον ότι ψηλότερα, στην Κακή Ράχη υπάρχουν ακόμη εμφανή τα σημάδια του δρόμου, όπου μετέφεραν το πολύτιμο αυτό υλικό στη Δωρική Σπάρτη, για τις ανάγκες των πολέμων. Είναι ακόμη σημαντικό, νομίζω, το γεγονός ότι ένθεν και ένθεν του ποταμού της Αγόριανης, οι κάτοικοι παλιότερα προμηθεύονταν γύψο, που αφθονεί στην περιοχή, και που ήταν, ως γνωστό, από τα πρώτα υλικά, μαζί με τον πηλό, που χρησιμοποιήθηκε από τους μακρινούς εκείνους προγόνους.

Όλα αυτά, μαζί με την πηγή του Μελίωβου στον κάμπο (Μελίωβος=μέλι+χέω) στηρίζουν την άποψη, ότι στο χώρο τούτο, ο οποίος προσέφερε ασφαλή διαβίωση και κάποιας μορφής χλιδή, κατοικούσαν άνθρωποι αρχαίθεν.

Τα σημαντικότερα όμως λείψανα και μνημεία του χωριού αναφέρονται στη βυζαντινή εποχή, είναι «έργω μαρτυρίες» και ασφαλής δείκτης της ιστορίας της περιοχής. Το σημαντικότερο ασφαλές σημείο αποτελεί ο ναός του Αγίου Νικολάου πέριξ του οποίου εκτείνεται το σημερινό κοιμητήριο του χωριού. Είναι μικρός σταυροεπίστεγος ναός, κατάγραφος εσωτερικά με αξιόλογης τεχνοτροπίας αγιογραφίες του 12^{ου} αιώνα. Αγιογραφήθηκε, όπως αναφέρει η ιστορική επιγραφή, από τον Κυριακό Φραγκόπουλο, της μεγάλης οικογένειας των Φραγκόπουλων του Μυστρά. Δυτικά του μνημείου και άνωθεν αυτού υψώνεται ένας λόφος, ένα πρόβουνο, που θυμίζει κάπως το λόφο του Μυστρά. Η κορυφή του στεφανώνεται σήμερα με το ναό

Αφιέρωμα στα κυριά μας

του Αγίου Αθανασίου, πρόμαχου της Ορθοδοξίας και πολέμιου του Αρειανισμού. Δυτικά του ναού και εφαιπτόμενος του τοίχου υψώνεται τμήμα αρχαίου τείχους. Λείψανο του κάστρου «με τρεις σειρές τείχη» κατά τον Κριτόβουλο. Η τοποθεσία από τους εντόπιους κατοίκους ονομάζεται «φυλακές».

Είναι προφανές ότι στον τόπο αυτό υπήρχε φυλάκιο από τη βυζαντινή ακόμη εποχή, δεδομένου ότι κατά τη θεμελίωση του ναού και την καταστροφή του κάστρου, που έλαβε χώρα τη δεκαετία του '50, ευρέθη χάλκινο νόμισμα με τη χρονολογία 1001, πράγμα το οποίο μαρτυρεί ότι το κάστρο ήταν σε συνεχή χρήση. Προς δε κατά την ανασκαφή ευρέθη σκελετός ανθρώπου και ο τόπος μύ-

ριζε έντονα πυρίτιδα, σημάδι ότι το κάστρο κατεστράφη βιαίως κατά την εισβολή του Ιμπραήμ και μετά την κατάληψη του Μυστρά, στα 1460. Αξιόλογο είναι το γεγονός ότι στα ριζά του κάστρου η περιοχή ονομάζεται ακόμη Τουρκοκίβουρα. Κάτωθεν του κάστρου δε και σταυροειδώς υπήρχαν ερείπια και τοπωνύμια ναών, όπως Αγιάζενα (Αγία Ζώνη της Θεοτόκου), Άγιος Απόστολος, Άγιος Νικόλαος, Άγιος Νικήτας.

Κατά τη ζοφερή περίοδο για τον Ελληνισμό που ακολούθησε, η Αγόριανη, όπως και όλη η περιοχή, χάνεται από το προσκήνιο και εμφανίζεται πάλι στο μεγάλο ξεσηκωμό, Σύμφωνα με τα μητρώα αγωνιστών στρατολογεί 6 μαχητές, οι οποίοι διακρίνονται για το μαχητικό τους

πνεύμα και την αγωνιστική τους διάθεση. Κάποιοι μάλιστα ανδραγαθούν, όπως ο Νικόλαος Μπάμπουλας, που ετιμήθη με το σιδηρούν αριστείον ανδρείας. Στα χρόνια, που ακολουθούν και στο ελεύθερο πια Ελληνικό κράτος, η Αγόριανη εμφανίζεται για ένα διάστημα πρωτεύουσα του δήμου Πελλάνας.

Σους σύγχρονους καιρούς και σε αντίθεση με την καθοδική πορεία που ακολουθεί ο πληθυσμός της Αγόριανης αλλά και όλης της ευρύτερης περιοχής, παρατηρείται μια άνθηση πολιτιστική στο χωριό, που οφείλεται στο δραστήριο πολιτιστικό σύλλογο. Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Αγόριανης καθοδηγούμενος από πεφωτισμένο Διοικητικό Συμβούλιο και έχοντας ισχυρότατο έρεισμα σε

όλους τους κατοίκους, κάθε χρόνο οργανώνει και υλοποιεί ποικίλες πολιτιστικές εκδηλώσεις (Πρωτοχρονιάτικη γιορτή – κοπή πίτας, αναβίωση εθίμων της Αποκριάς κ.α. Κορύφωση των εκδηλώσεων αποτελεί αναμφίβολα το Πολιτιστικό Καλοκαίρι – κάθε Αύγουστο – και το περιώνυμο παραδοσιακό Αγοριαντικό γλέντι στις 16 Αυγούστου.

Ο επισκέπτης, λοιπόν, που θέλει να βρεθεί μακριά από την τύρβη της πόλης, που θέλει να έρθει κοντά σε μια παρθένα φύση και να γνωρίσει τα γνήσια Ελληνικά έθιμα, κοντά σε ανθρώπους με ζεστασιά και φιλόξενη διάθεση, η Αγόριανη είναι σίγουρα ένας νοσταλγικός τόπος.

* Ο Δημήτριος Δαρβίρης είναι διδάσκαλος.

Στην Αγόριανη

Είναι Κυριακή, ο Νοέμβρης μας αποχαιρετά στα βόρεια μας περιμένει η Αγόριανη, ακουμπισμένη στην πλαγιά του Ταυγέτου. Διασχίζουμε τον κεντρικό δρόμο, με τα χαρακτηριστικά σπίτια με τα χαγιάτια τους – ένα από τα πιο όμορφα σημεία του χωριού-. Στα γραφεία του Πολιτιστικού Συλλόγου μάς περιμένουν ο Διαμαντής Μανεισιώτης, επίτιμος πρόεδρος και ο Γιώργος Σουχλέρης, αντιπρόεδρος. Πρόεδρος είναι ο Γιάννης Βέργαδος.

Είμαστε μεγάλη παρέα, οι τρεις μας και οι Θάνος και Αναστασία Τζωρτζάκη και Μάριος και Πάολα Τζωρτζάκη. Ο σύλλογος είναι δραστήριος εδώ και χρόνια με σημαντικές παρεμβάσεις. Στα πλαίσια του έχει δημιουργηθεί Ομάδα Μικρών Εξερευνητών από τα παιδιά του χωριού. Κοιτάμε παλιές φωτογραφίες από εκδηλώσεις και χαρακτηριστικές φυσιογνωμίες του χωριού.

Ο πολιτιστικός σύλλογος διοργανώνει εβδομάδα εκδηλώσεων 10-17 Αυγούστου με κορύφωση το Δεκαπενταύγουστο με πρωτότυπες ιδέες. Υπάρχουν και οι περίεργες συμπτώσεις. Ο Διαμαντής μάς διηγείται ότι στην εκδήλωση του Δεκαπενταύγουστου τιμούσαν, κάθε χρόνο, το γηραιότερο του χωριού. Όμως, για κακή του τύχη, πάντα ο τιμηθείς πέθαινε εντός του έτους! Οπότε αποφασίσθηκε να μην ξανατιμηθεί κανείς γηραιότερος, μπας και γλυτώσει.

Εξάλλου, φανταζόμαστε ότι κανείς δεν θα ήθελε να τιμηθεί. Πιάνουμε την κουβέντα για το χωριό σήμερα, τη ζωή εδώ, τις προσδοκίες για το μέλλον. Στα πρόσωπα από τη μια μεριά η θλίψη για την εγκατάλειψη από την Πολιτεία και από την άλλη μια φλόγα στα μάτια να λέει: «εμείς θα παλέψουμε για το αύριο». Από τους περίπου 100 μόνιμους κατοίκους το 80% είναι γερασμένοι. Γύρω στα 20 άτομα οι παραγωγικοί. Ανάμεσα σ' αυτούς ορισμένοι, νέοι άνθρωποι, ξαναγύρισαν από τα αστικά κέντρα. Έξι παιδιά πηγαίνουν στο Δημοτικό σχολείο, κυρίως στο Λογκανικό.

Ο Γιώργος Σουχλέρης χτίζει με τα ίδια του τα χέρια νέα ταβέρνα και μας υπόσχεται ότι σύντομα θα μας περιμένει με νόστιμους μεζέδες.

Οι Δημήτρης Καφετζής, Παπαγεωργακόπουλος Κωνσταντίνος και η Κωνσταντίνα Παπαδοπούλου είναι γνωστοί στην περιοχή και όχι μόνο για το γευστικό μέλι τους. Επίσης, υπάρχει μονάδα εκτροφής στρουθοκαμήλων του Δημήτρη Ψαθά, πασίγνωστη στην περιοχή.

Στην κτηνοτροφία, η οικογένεια της Παναγιώτας Παπαδοπούλου, ο γαμπρός της Αγγελής Σαχλάς και η κόρη της Βασιλική Παπαδοπούλου έχουν μονάδα με πρόβατα.

Βγαίνουμε για βόλτα στο χωριό. Αριστερά μας το νέο καφενεί-

Ε. Βλαχογιάννη, Ε. Λαμπή, Β. Κεμερίδου

ο του Τάκη Παπαδόπουλου, που φτιάχτηκε στα πλαίσια του προγράμματος Leader. Στη συνέχεια επισκεπτόμαστε τη νέα σύγχρονη μονάδα παραγωγής και τυποποίησης παραδοσιακών ζυμαρικών, όπως χυλοπίτες και τραχανάς, «Λακωνικά». Ένα νέο ζευγάρι ο Παναγιώτης και η Παναγιώτα Παπαδοπούλου γύρισαν από την Αθήνα και μεγαλώνουν τα τέσσερα παιδιά τους, παλεύοντας να μετατρέψουν την αδιαφορία των αρχών και τον εμπαιγμό των τραπεζών σε δημιουργία. Ξεκίνησαν το Σεπτέμβριο του 2008. Υπέβηλαν πρόταση το 2006 στο ΠΕΠ. Το 2007 έγινε η προέγκριση. Η άδεια οικοδομής καθυστέρησε και δεν τους δόθηκε παράταση. Έτσι οι καθυστερήσεις τους στέρξαν την επιδότηση, αλλά δεν το βάζουν κάτω. Η εγκατάσταση καινούργια, καθαρή, με μηχανήματα τελευταίας τεχνολογίας. Και οι πρώτες ύλες, γάλα από τις κατσίκες τους ή άλλες κατσίκες του

χωριού. Το ίδιο και τα αυγά. Δοκιμάσαμε τις χυλοπίτες, πεντανόστιμες.

Απέναντι, στα αλώνια, το ξενοδοχείο που έχτισε ο Κων/νος Παπαδόπουλος, συμβολαιογράφος στην Αθήνα, που είχε ξενοδοχείο και στη Γλυφάδα, είναι κλειστό, αφού ο ίδιος πέθανε.

Δεν θέλουμε να κλείσουμε έτσι αλλά με τη λάμψη στα μάτια των παιδιών της Παναγιώτας, που παίζουν και θέλουν να πορευθούν στο αύριο μέσα σε ένα περιβάλλον που εμείς τους χτίζουμε και σε αυτό το χωριό υπάρχει αύριο στα χέρια των ανθρώπων, αλλά και η παρουσία της Πολιτείας είναι απαραίτητη.

Ευχαριστούμε το Διαμαντή Μανεισιώτη, τον Παναγιώτη Παπαδόπουλο, και τα μέλη του Δ.Σ. του Πολιτιστικού Συλλόγου Αγόριανης για τις πληροφορίες. Στο επόμενο φύλλο οι σελίδες μας φιλοξενούν την Αλευρού.

Δραστηριότητες συλλόγων

Επιτυχής χαρακτηρίστηκε από όλους του συμμετέχοντες, η επίσκεψη στο Μουσείο της Ακρόπολης την 1^η Νοεμβρίου, που διοργάνωσε ο Πολιτιστικός Σύλλογος Καστορείου «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ» σε συνεργασία με τον Εμποροεπαγγελματικό Σύλλογο Καστορείου. Εκεί στον πεζόδρομο της οδού Διονυσίου Αρεοπαγίτου έγινε η συνάντηση με τους φίλους και πατριώτες, που ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα για μια ξενάγηση στο Ν.Μ.Α. Μοιρασμένοι σε δύο ομάδες ακολουθήσαμε τις ξεναγούς και το ταξίδι ξεκίνησε. Μπαίνοντας στο Μουσείο μας ξαφνιάζουν τα γυάλινα δάπεδα. Στεκόμαστε πάνω από τον αρχαιολογικό χώρο, που ανακαλύφθηκε κατά τις εργασίες της θεμελίωσης του

Μουσείου. Ο περίπατος αρχίζει μετά ευρήματα των υπωρείων της Ακρόπολης και κατόπιν ανεβαίνουμε στο πρώτο επίπεδο από μια εντυπωσιακή κλίμακα. Κυλιόμενες σκάλες οδηγούν στον τελευταίο όροφο του Μουσείου, όπου βρίσκεται η μεγάλη αίθουσα του Παρθενώνα παράλληλη με τον ίδιο τον αρχαίο ναό. Βγαίνουμε από το Μουσείο εντυπωσιασμένοι από τα εκθέματα και περήφανοι για την πολιτιστική μας κληρονομιά. Στη συνέχεια όλοι μαζί διασκεδάσαμε σε παλαιά ταβέρνα της Πλάκας με μουσική, χορό και τραγούδια.

Κάθε χρόνο και καλύτερη η διοργάνωση της εορτής της Μπουκουβάλας που έγινε την 28/11/2009 από τον Σύλλογο Φίλων του Δάσους Ταυγέτου «ΛΟΥΣΙΝΑ».

Μάθαμε ότι από του χρόνου, τη διοργάνωση θα την αναλάβει ο Δήμος με συμμετοχή των τοπικών φορέων.

Πολλοί οι Ορειβατικοί Σύλλογοι που επισκέφθηκαν αυτό το τρίμηνο το βουνό μας, και απ ότι ακούσαμε, έφυγαν με τις καλύτερες εντυπώσεις και από την ομορφιά του και από τη φιλοξενία των κατοίκων. Να μην ξεχνάμε ότι είναι οι καλύτεροι διαφημιστές της περιοχής μας. Οδηγοί τους και συνοδοιπόροι στις ορειβατικές διαδρομές τους τα πρόθυμα, πάντα, μέλη του Συλλόγου Φίλων του Δάσους Ταυγέτου «ΛΟΥΣΙΝΑ».

Αιμοδοσία πραγματοποιήθηκε στις 2 Δεκεμβρίου 2009, στο Κέντρο Υγείας Καστορείου για την τράπεζα αίματος, που δια-

τηρεί ο Εμποροεπαγγελματικός Σύλλογος. Για μια ακόμα φορά οι συμπατριώτες μας αιμοδότες, προσέτρεξαν για να δώσουν το πολύτιμο αυτό αγαθό, που τόσο πολύς κόσμος έχει ανάγκη.

Η ποδοσφαιρική μας ομάδα «ΚΑΣΤΩΡ» συνεχίζει ακάθεκτη με νίκες και βρίσκεται στη δεύτερη θέση του Α΄ Ομίλου για το πρωτάθλημα της Β΄ Κατηγορίας. Ευχόμαστε πάντα νίκες και σε ανώτερα.

Στη μέση της κυνηγετικής περιόδου και σε έντονη δράση βρίσκονται οι κυνηγοί του Κυνηγετικού μας Συλλόγου, κάνοντας το χόμπι τους με ευαισθησία και σεβασμό στην πανίδα του τόπου μας, αλλά και με έντονη την παρουσία τους στην προστασία των δασών μας.

Η περιοχή μας έξω από το Leader 2007-2013;

Η Αναπτυξιακή Πάρνωνα, στα πλαίσια του Άξονα 4 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης Αλέξανδρος Μπαλατζής 2007-2013, υπέβαλε την πρόταση του Τοπικού Προγράμματος LEADER το Σεπτέμβριο του 2008, η οποία εγκρίθηκε τον Ιούνιο του 2009. Το σύνολο της Δημόσιας Δαπάνης του Τοπικού Προγράμματος LEADER της Αναπτυξιακής Πάρνωνα ανέρ-

χεται σε 6.400.000,00 Ευρώ. Ο Κεντρικός Θεματικός Άξονας Στρατηγικής της αναπτυξιακής προσπάθειας του Τοπικού Προγράμματος LEADER είναι: «Ανατολική Πελοπόννησος – Από την Οικοανάπτυξη στην Καινοτομία», και μέσα στους στρατηγικούς άξονες περιλαμβάνονται η ενίσχυση της τοπικής ανταγωνιστικότητας με διαφοροποίηση της παρα-

γωγικής βάσης, η προώθηση της δικτύωσης και βελτίωση της ποιότητας των τοπικών προϊόντων και υπηρεσιών και η ανάδειξη της Περιοχής ως Ίδανικού Τόπου Διαβίωσης και Τουριστικού Προορισμού Υψηλών Προδιαγραφών Ποιότητας. Όσον αφορά στη Λακωνία, το Τοπικό Πρόγραμμα LEADER της Αναπτυξιακής Πάρνωνα για την 4^η Προγραμματική Περίοδο

θα εφαρμοστεί σε αρκετούς δήμους. Όχι όμως στο Δήμο Πελλάνας, ο οποίος είναι εταίρος στην κοινοπραξία. Και τίθεται το ερώτημα γιατί ο Δήμος δεν φρόντισε για την ενημέρωση του κόσμου και την ένταξη και της περιοχής μας. Ποιος ο ρόλος των τοπικών αρχών για τη στήριξη των δράσεων ανάπτυξης στην περιοχή μας;

Ε. Λαμπή

Ποιος εγγυάται το νερό που πίνουμε;

Δεχτήκαμε ενημέρωση από κατοίκους του Καστρίου, ότι το πόσιμο νερό στις βρύσες των σπιτιών εξακολουθεί να είναι θολό και πραγματικά αναρωτιόμαστε, ποιες δράσεις έχει κάνει ο Δήμος για τη διασφάλιση της υγιεινής του κοινού αυτού αγαθού, η ευθύνη του οποίου, βάσει της νομοθεσίας, βρίσκεται στην αρμοδιότητά του. Είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε, ότι ο Δήμος έχει προβεί σε ενέργειες, ώστε να εξετασθούν δείγματα πόσιμων νερών της περιοχής, όσον αφορά στην

καταλληλότητά τους για ανθρώπινη κατανάλωση. Όμως, παρατηρείται μια ασάφεια και αβεβαιότητα σχετικά με το συστηματικό έλεγχο όλων των πόσιμων νερών των χωριών της περιοχής, με χημικές και μικροβιολογικές αναλύσεις. Το μικροβιακό φορτίο είναι σημαντική παράμετρος, δεδομένου ότι σε κανένα από τα χωριά μας δε γίνεται χλωρίωση, και βεβαίως δε χρειάζεται να γίνεται, εφόσον διασφαλίζεται η υγιεινή και ασφάλεια του νερού. Εξάλλου, η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευ-

σης Σπάρτης (ΔΕΥΑΣ) διαθέτει υπερσύγχρονο και αξιόπιστο εργαστήριο, πραγματικά κόσμημα, στο οποίο μπορούν να γίνονται οι αναλύσεις. Η Δημοτική Αρχή πρέπει να κατανοήσει, ότι φέρει την ευθύνη της καταλληλότητας του πόσιμου νερού όλης της περιοχής, και ως τέτοια, πρέπει να εξασφαλίζει τουλάχιστον τα απαιτούμενα. Θεωρούμε ότι το αίτημα των κατοίκων του Καστρίου είναι αυτονόητο και αναμένουμε την άμεση ανάδραση του Δήμου.

Ε. Λαμπή

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Φίλων Ταυγέτου Η ΛΟΥΣΙΝΑ, αφού συνήλθε σήμερα 29 Οκτωβρίου 2009 έκτακτα, εξαιρεί την ηρωική και αλtruιστική δράση των εθελοντών μελών και φίλων του Συλλόγου, που είχε σαν αποτέλεσμα τον έγκαιρο εντοπισμό το βράδυ της Τετάρτης 28 Οκτωβρίου στη δύσβατη και απροσπέλαστη περιοχή της Ξεροβούνας, Σουηδού επισκέπτη της περιοχής, ο οποίος ανασύρθηκε ασφαλής από τις αρμόδιες υπηρεσίες και αποφασίζει σε ένδειξη τιμής και ευγνωμοσύνης να τους βραβεύσει και τιμήσει δεόντως κατά τη διάρκεια της Γιορτής της Μπουκουβάλας στις 28 Νοεμβρίου 2009. Επίσης εκφράζει τα συγχαρητήρια και τις ευχαριστίες του προς τις δυνάμεις των ΕΜΑΚ, Πυροσβεστικής και Αστυνομίας και την εθελοντική ομάδα διασώσεως του Ε.Ο.Σ. Σπάρτης για την άμεση κινητοποίησή τους στη διάσωση του Σουηδού επισκέπτη.

Καστόρειον 29 Οκτωβρίου 2009

Χριστούγεννα πάλι

Χριστουγεννιάτικες μέρες διανύουμε και στη σκέψη μας, πέρα από το μήνυμα της αγάπης και της ελπίδας, που φέρνει η γέννηση του Θεανθρώπου, πέρα από την ελπίδα και τις προσμονές που φέρνει ο νέος χρόνος, αξίζει να σταθούμε και να φέρουμε στο νου μας παλιότερα Χριστούγεννα. Τότε, που ως μαθητές του Δημοτικού Σχολείου και μετά του Γυμνασίου, σε ομάδες, ξεκινούσαμε

τα χαράματα, τις παραμονές των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς να πούμε τα κάλαντα γυρνώντας όλα τα σπίτια του χωριού. Και οι Καστανιώτες, είχαν δεν είχαν και πολλοί από το υστέρημά τους, μας έδιναν χρήματα, γιατί είμαστε οι μαθητές των Σχολείων, Τα χρήματα που συγκεντρώνοντουσαν τα δίνανε στους δασκάλους μας, ένα μέρος των οποίων πήγαινε για

φιλανθρωπικούς σκοπούς και κάποιο άλλο για την εκδρομή μας. Θυμάμαι, ότι νοιώθαμε όλα τα παιδιά μια πληρότητα και μια χαρά για αυτό που κάναμε, δεν ξέρω για ποιο λόγο, ίσως γιατί βλέπαμε στα μάτια των μεγάλων την ίδια χαρά, αυτήν που μπορεί να προοιόζει το άκουσμα των Χριστουγεννιάτικων ασμάτων από αγνές παιδικές φωνές.

Ε. Βλαχογιάννη

Δεν είναι ο χρόνος που περνάει

Κ. Σμυρνοιού
Ό,τι έχει απομείνει από το πνεύμα των χριστουγεννιάτικων γιορτών- δηλαδή ελάχιστα, αφού η κοινωνική μετάλλαξη είναι σχεδόν σαρωτική-ό,τι τέλος πάντων έχει απομείνει, διασώζεται στη μνήμη από τα παιδικά κυρίως χρόνια. Οι ευφρόσυνοι ρυθμοί των Χριστουγέννων, βλέπετε, δεν είναι θέμα πίστης ή θρησκευτικών πεποιθήσεων. Όχι μόνον. Όλες οι φωτεινές παραμυθίες έχουν μια διάσταση ποιητική. Μιλώ για το ύφος της γιορτής, την περιρρέουσα ατμόσφαιρα και την αύρα που αποπνέει.

Το ξέρω ότι όλα αλλάζουν και τίποτα δε μένει ίδιο. (Πριν από κάποια χρόνια βγαίναν παιδιά με τριγώνα και λέγανε τα κάλαντα, αργότερα με μαγνητόφωνα

Όμως, ακόμα κι έτσι, μια ατμόσφαιρα μέσα στο σπίτι σου τη θέλεις, μέρες που ναι. Την αποζητάς, έστω και για αλλαγή. Πώς είναι απαραίτητα τα σκηνικά στο θέατρο, οι φωτισμοί για να σε πάρει η παράσταση στον κόσμο της και να σε πάει; Έτσι και με τις γιορτές: το φωτισμένο δέντρο, η μουσική, γεύσεις χριστουγεννιάτικες, ένα- δυο βιβλία, οι δικοί σου άνθρωποι. Και σαν θολές εικόνες να έρχονται οι μορφές και οι εποχές των παιδικών μας χρόνων- αρμοί ζωής και ερείσματα του καθενός μας. Γι' αυτό θαρρώ πως είναι πράξη ψυχικής αυτοχειρίας ν' ανοίγεις τηλεόραση αυτές τις μέρες και να ορμούν στο σπίτι σου όλες οι καρναβαλικές φιγούρες της ΤιΒι, μετατρέποντας τις χριστουγεννιάτικες

γιορτές σε εβδομάδα αποκριάς. Ν' ακούς την τεχνηέντως τροφοδοτημένη ευφορία τους, τα ανόητα χαχανητά τους ή να βλέπεις λαγουδάκια της Μυκόνου ντυμένα Αϊ-Βασίληδες με κλάρες γκι στα πιο βαθιά τους ντεκολτέ. Ποτέ, ποτέ, το κατ' εμέ, δεν αφήνω τέτοιες μέρες να περάσουν το κατώφλι μου οι τσιριχτές φωνιτίσες τους, η ευνουχισμένη αισθητική τους, η γελοία αντίληψη του κόσμου τους. Γιατί, δεν είναι ο χρόνος που περνάει, κι η ζωή μαζί του. Όχι. Είναι που την αφήνουμε έρμαιο στα χέρια τους. Που την εμπιστευόμαστε άκριτα στα πιο φτηνά τους γούστα και σε ισοπεδωτικές επιλογές. Μ' αυτά και τ' άλλα, τελικά, καθημερινά κερδίζεται ο χρόνος μας ή χάνεται.

Καλή χρονιά

Μια συνταγή για τις γιορτινές ημέρες

Κρέας μοσχάρι κρασάτο γεμιστό με σκόρδο και πιπέρι

Υλικά

Ένα κιλό μοσχάρι (κατά προτίμηση ποντίκι)

Τέσσερες σκελίδες σκόρδο

Ένα κρασοπότηρο κρασί.

Αλάτι, πιπέρι, μπαχάρι, γαρύφαλλο και λίγη κανέλλα.

Μία κουταλιά της σούπας μπελτέ.

Εκτέλεση

Παίρνουμε το κρέας, το κόβουμε μεγάλα κομμάτια. Σε ένα πιταελάκι κόβουμε το σκόρδο σε μικρά κομμάτια και το ανακατεύουμε με αλάτι και πιπέρι. Κατόπιν με ένα μυτερό μαχαίρι τρυπάμε το κρέας και φυτεύουμε το σκόρδο κατά διαστήματα. Μετά βάζουμε την κατσαρόλα στη φωτιά με ένα ποτηράκι του κρασιού (όχι πολύ γεμάτο) λάδι και ροδίζουμε το κρέας. Μετά το σβήνουμε με το κρασί και ρίχνουμε τα μπαχαρικά και μια κουταλιά γεμάτη μπελτέ. Σκεπάζουμε το κρέας με νερό και το βράζουμε σε σιγανή φωτιά. Το σερβίρουμε με πατάτες τηγανητές ή μακαρόνια.

Από την κυρία
Ευγενία Βασ. Κορτζή

Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, ο άγιος των γραμμάτων μας

Η γεννησιμότητα του Παπαδιαμάντη και του Νυφίου το 1888

Εξωτερική όψη γεννησιμότητα του Γ. Βαλίου (1888)

ταίαν ήρθε στο νησί, τη Σκιάθο, από το Μυστρά, περί το τέλος του 18^{ου} αιώνα, μετά τα Ορλωφικά.) Εκεί, μέσα στην ήρεμη ατμόσφαιρα, γιόρταζαν τα Χριστούγεννα παλιοί νοικοκυραίοι. Οι δύο Σκιαθίτες λογοτέχνες έκαμαν γνωστή και στην ιστορία της λογοτεχνίας μας την εκκλησούλα του Αγίου Ελισσαίου. Μόλις σήμαινε η καμπάνα, που καλούσε τους χριστιανούς στη γιορτή των Χριστουγέννων, οι δύο Αλέξανδροι με τα πυκνά γένια και με το αργό βήμα ξεκινούσαν σιγά-σιγά, σκυφοί και αμίλητοι για τον Άγιο Ελισσαίο. Εκεί έψαλλαν κατανυκτικά και ευλαβικά τα τροπάρια των Χριστουγέννων. Λίγο παρακάτω, πλάι στα τσαρουχάδικα, ο Παπαδιαμάντης περνούσε συχνά τις ώρες του σ' ένα λαϊκό καφεενάκι, που ήταν ιδιοκτησία ενός απλοϊκού νησιώτη. Εκεί συγκεντρώνονταν και άλλοι λόγιοι εκείνου του καιρού: Μωραϊτίδης, Ζαχ. Παπαντωνίου, Γαβριηλίδης αλλά και άλλοι απλοί άνθρωποι. Μέσα σ' αυτό

το φιλολογικό κέντρο, ο Παπαδιαμάντης έγραφε και τα ωραία εκείνα χριστουγεννιάτικα διηγήματα, που έδινε κάθε χρόνο στην «Ακρόπολη» του Βλάση Γαβριηλίδη. Κάθε χριστουγεννιάτικο φύλλο της εφημερίδας εκείνης έπρεπε να έχει ολοσέλιδο διήγημα του Παπαδιαμάντη. Πλούσιο ήταν και το μεταφραστικό του έργο. (Ξένες Γλώσσες μελέτησε και έμαθε μόνος του!) Ο ταπεινός αυτός άνθρωπος και μεγάλος συγγραφέας έζησε πτωχός, στερούμενος ακόμη και των αναγκών. Παρόλο που εργαζόταν πολύ. Περιμένει μάταια να εκδοθούν τα διηγήματά του στη Βιβλιοθήκη Μαρασλή, όπως γράφει στην αδελφή του Χαρίκλεια στις 11 Ιανουαρίου 1907. Τέλη Μαρτίου του 1908, πηγαίνει στη Σκιάθο, όπου και πέθανε στις 3 Ιανουαρίου 1911. Ήταν εξήντα ετών. «Μακαρισμένη και αξέχαστη, ένας δικός σου στίχος ξεφουτρώνει τώρα στα χείλη μου, στίχος λυπητερός και όμως απριλιάτικος, και με όλο το χειμώνα που με ζώνει. Τ' αηδόνια αυτά που κελαηδούν μου φαίνονται πως κλαίνει» Ακρόπολις, 4 Ιανουαρίου 1911 Κωστής Παλαμάς.

Στις μεγάλες μέρες των Χριστουγέννων, που μάς γυρίζουν επίμονα στο ύφος ενός άλλου κόσμου, γυρίζουμε στον Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη, στον όσιο του ελληνικού λόγου, στο μεγάλο ζωγράφο των ταπεινών.

Από τη Βαρβάρα Κεμερίδου.

(Πηγές: Φώτη Δημητρακόπουλου, Λεύκωμα Παπαδιαμάντη).

Μελομακάρουνα γεμιστά

Πριν από τη δεκαετία του '70, που τα βιβλία με συνταγές μαγειρικής ήταν λίγα και τα διέθεταν λίγα σπίτια των αστικών περιοχών, και πολύ πριν κατακλυστούμε από τηλεόραση και άλλων μέσων επικοινωνίας με κάθε είδους συνταγές μαγειρικής από όλο τον κόσμο, υπήρχε σε κάθε σπίτι, που ήθελε να λέγεται νοικοκυρόσπιτο, ένα συνταγολόγιο με συνταγές γλυκών και φαγητών, γραμμένες χειρόγραφα με μελάνι από την κάθε νοικοκυρά. Ένα τέτοιο συνταγολόγιο ανοίχτηκε αυτή τη φορά από την αγαπητή μας δασκάλα κ. Χριστίνα Ανδριανού που ανήκε στην μητέρα της Ελένη Ανδριανού. Και μάς διάλεξε, τι άλλο λόγω των ημερών, τη συνταγή των μελομακάρουνων, όχι όμως των απλών, αλλά με γέμιση από καρύδι και σοκολάτα.

Και επειδή τα μελομακάρουνα,

τα τελευταία χρόνια έπαψαν να χαρακτηρίζονται ως γλυκό των Χριστουγεννιάτικων ημερών άλλα φτιάχνονται όλο το χρόνο, μετά τις γιορτές, ανασκουμπωθείτε οι νοικοκυρές και φτιάξτε τα. Εμείς το μόνο που έχουμε να σας δώσουμε είναι η συνταγή, όπως μας δόθηκε από την κ. Χριστίνα Ανδριανού και να ευχηθούμε καλή επιτυχία.

Υλικά για τη ζύμη

1 κιλό λάδι (εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο από το Καστόρι).

2 κιλά αλεύρι,

1 ποτήρι του νερού αλισίβα (σ' ένα κατσαρολάκι με νερό βάζουμε τρεις κουταλιές κοσκινισμένη στάχτη και το βράζουμε, αφήνουμε μέχρι να ξαστερώσει και μόνο τότε γεμίζουμε ένα ποτήρι του νερού).

1 κουταλάκι του γλυκού σόδα με μισό ποτηράκι του κρασιού κονιάκ.

1 πιατέλο καρύδι, ένα ποτηράκι μέλι

1 κουταλιά κανέλλα και 1 κουταλιά κοφτή γαρύφαλλα, τριμμένα

3-4 φλιτζάνια ζάχαρη, το χυμό και το ξύσμα 2 πορτοκαλιών.

Για τη γέμιση

½ του κιλού καρύδια.

1 ποτήρι ζάχαρη

2 κουταλιές μέλι

2 κουταλιές σοκολάτα ή κακάο.

Λίγη κανέλλα, μισό φλιτζανάκι νερό, και δύο φλιτζανάκια ανθόνερο,

Βράζουμε όλα τα παραπάνω υλικά να πάρουν μία βράση και κατόπιν προσθέτουμε το ανθόνερο.

Εκτέλεση

Σε μια λεκάνη χτυπάμε πολύ καλά το λάδι μέχρι να ασπρίσει. Προσθέτουμε τη ζάχαρη και συνεχίζουμε μέχρι να λειώσει. Στη συνέχεια προσθέτουμε την

αλισίβα, τη σόδα διαλυμένη στο κονιάκ, το χυμό των πορτοκαλιών, το μέλι, τα κανελλογαρύφαλλα και το καρύδι. Ανακατεύουμε ελαφρά προσθέτοντας το αλεύρι μέσα στο οποίο έχουμε ανακατέψει το ξύσμα των πορτοκαλιών. Η ζύμη να είναι μαλακή.

Παίρνουμε από τη ζύμη ένα - ένα κομμάτι ανοίγουμε και βάζουμε με ένα κουταλάκι από τη γέμιση. Πλάθουμε και τοποθετούμε, προσέχοντας, ώστε η γέμιση να είναι προς το μέρος που ακουμπά στο ταψί. Ψήνουμε σε μέτριο φούρνο επί 20 λεπτά.

Για το μέλωμα

2 ποτήρια νερό

2 ½ ποτήρια ζάχαρη

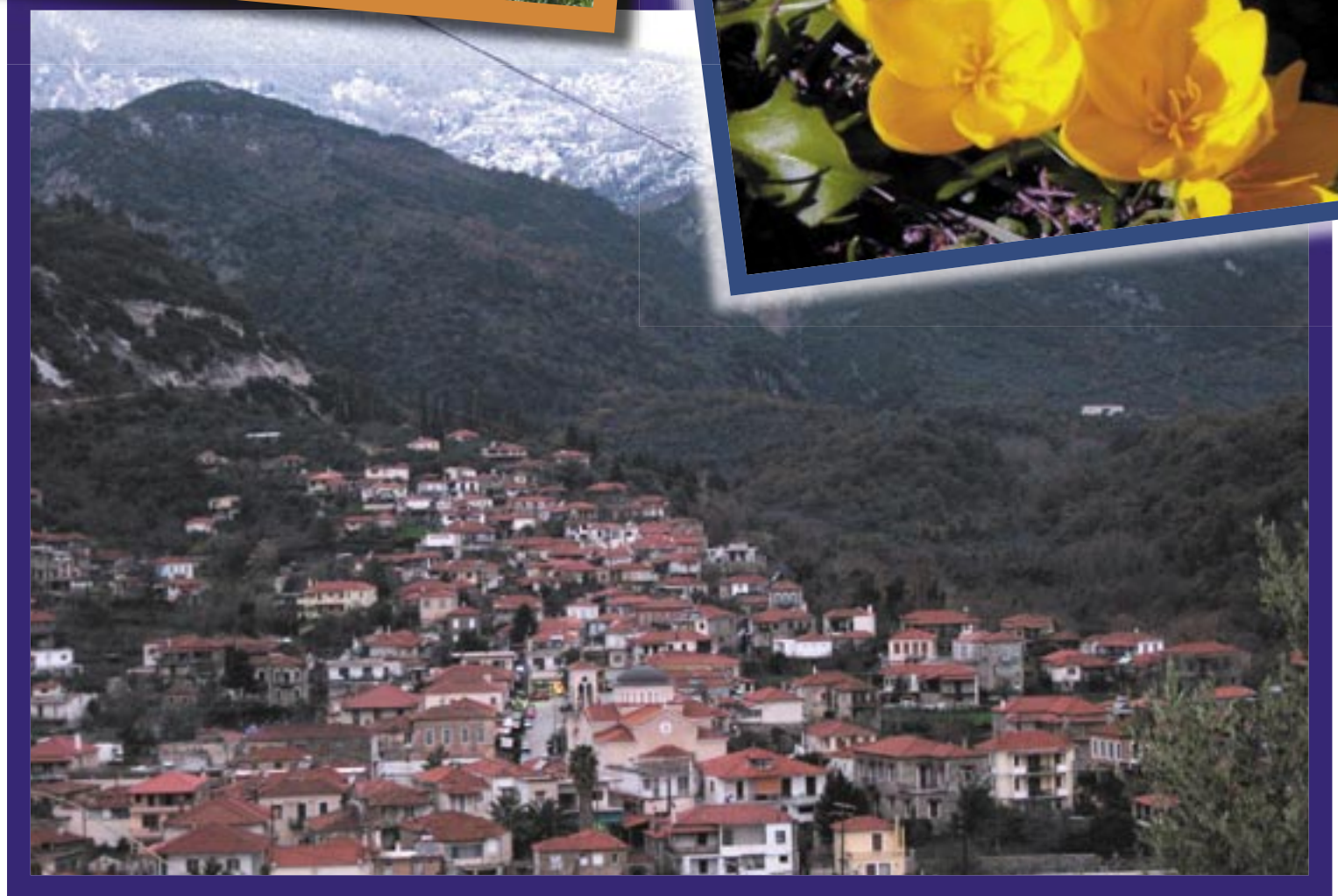
1 ποτήρι μέλι

Βράζουμε επί 8 - 10 λεπτά σε πλατιά κατσαρόλα. Το σιρόπι καυτό τα μελομακάρουνα χλιαρά.

Το γεύμαμά μας

Οι φωτογραφίες του σημερινού μας λευκώματος είναι δημιουργίες των Β. Λαγανά και Γ. Αρφάνη

Η μόνιμη συνεργασία των συλλόγων του Δήμου μας επιβεβλημένη τώρα όσο ποτέ άλλοτε

Τα άλλοτε πολυπληθέστερα χωριά του δήμου μας, σήμερα «αγκομαχούν» στο να επιβιώσουν, μετρώντας τα σπίτια και τους ανθρώπους με φθίνουσα πορεία. Τονωτικές ενέσεις για ζωή έρχονται να δώσουν οι υπάρχοντες σύλλογοι, πολιτιστικοί, αθλητικοί, επαγγελματικοί. Σύλλογοι που για να υπάρχουν εξυπηρετούν κάποιες αναγκαιότητες διαφορετικές αλλά και κοινές συνάμα. Θα σταθώ μόνο στις κοινές ανάγκες εκεί που μπορούν από κοινού να δράσουν όλοι οι σύλλογοι. Κατά καιρούς, ευκαιριακά, σίγουρα συνεργάστηκαν μεταξύ τους, αλλά υπάρχουν θέματα για μια μόνιμη συνεργασία πάνω σε ένα κοινό πλαίσιο. Το Περιβάλλον, ο Πολιτισμός, ο Αθλητισμός μας φωνάζουν από την Βορδόνια ως τον Λογκανίκο και από το Γεωργίτσι ως το Παρδάλι ότι έχουν κοινά θέματα που μπορούμε να ασχοληθούμε

Πρόσφατο θέμα που λειτούργησε με ικανοποιητικά μέχρι τώρα αποτελέσματα ήταν η συνεργασία των συλλόγων για τη δημιουργία του δικτύου διαδρομών 70 περίπου χλμ με μονοπάτια ξεχασμένα στο χρόνο. Αυτά τα μονοπάτια λοιπόν, άτομα από συλλόγους Βορδονίας, Καστορείου, Γεωργιτσίου, Λογκανίκου, Αγόριανης, ο καθένας όπως μπορούσε, εθελοντικά, τα άνοιξαν και τα σηματοδότησαν. Αρκετοί ηλικιωμένοι, μάλιστα, αφηφώντας κόπο και καιρικές συνθήκες προσέφεραν τις υπηρεσίες τους ανιδιοτελώς. Εννέα τον αριθμό σύλλογοι συμφώνησαν και συνυπέγραψαν ένα κείμενο το

οποίο έστειλαν στην τοπική αυτοδιοίκηση Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα ο Δήμος να εγκρίνει ένα ποσό για την ολοκλήρωση αυτού του έργου. Και φυσικά συνεχίζουν την συνεργασία πάνω σε αυτό το θέμα.

Πριν ένα χρόνο, όταν στο Νεοχώρι συζητούσα με ντόπιους για τα μονοπάτια, λέχθηκε από κάποιον, αστεειύμενος, «τι τα θέλετε και τα ανοίγετε αφού αργά η γρήγορα θα το κάψουν το βουνό». Βουνό που φυσικά δεν ανήκει σε ένα σύλλογο αλλά σε όλους, που έχουν την υποχρέωση να το προστατεύσουν

Να λοιπόν ένα άλλο θέμα, της Συλλογικής, Συντονισμένης πυροπροστασίας και όχι μόνο πυρόσβεσης, που έχει ανάγκη η περιοχή μας. Ξέρουμε πολύ καλά ότι δεν έχουμε καίει σχεδόν από τύχη μέχρι τώρα. Ας μην προκαλούμε άλλο τη μοίρα μας.

Η ύπαρξη ενός συντονιστικού οργάνου των συλλόγων θα μπορούσε κάλλιστα να ασχοληθεί με φύλαξη του βουνού τους επικίνδυνους μήνες με διασπορά 4-5 ρυμουλκούμενων υδροφόρων και 1-2 τρακτέρ σε επιφυλακή με βάρδιες. Δε νομίζω ότι είναι τόσο δύσκολο να βρεθούν ούτε τα εργαλεία ούτε τα άτομα σε όλο το δήμο. Εκείνο που λείπει είναι ο συντονισμός. Το αναφέρω σαν παράδειγμα για το πώς μπορούν δρώντας συντονισμένα να αποτρέψουν μια μεγάλη καταστροφή με απλά μέσα και τρόπους.

Η πολιτεία κάνει αυτό που κάνει, το θέμα είναι τι κάνουμε εμείς. Δε χρειάζεται να καούμε για να ενεργοποιη-

θούμε μετά, όπως έγινε στον Πάρνωνα.

Δεν αμφιβάλει κανείς ότι το θέμα με τα αρχαία της Πελλάνας αποτελεί ένα πρόβλημα εδώ και χρόνια που αφορά όλο τον δήμο και όχι μόνο. Έχουν γίνει προσπάθειες κατά καιρούς τόσο από άτομα όσο και από διάφορους φορείς, Δήμο, συλλόγους κ.λ.π

Δεν νομίζετε ότι είναι καιρός να βγει από την «χειμερία νάρκη του»;

Μεγάλο μερίδιο ευθύνης για την απραξία έχουν και οι σύλλογοι οι οποίοι συντονισμένα μπορούν να κάνουν πολλά. Αυτά είναι είτε αποσπασματικές είτε συνεχόμενες ενέργειες στο χρόνο. Αποσπασματικά θα ήταν ενέργειες, όπως μάζεμα υπογραφών παραστάσεις σε κρατικούς υπευθύνους, συγκεντρώσεις, αρθογραφία και συνεντεύξεις σε μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Ενέργειες διαχρονικές, θα έλεγα, θα ήταν η καθιέρωση ενός ενιαίου εντύπου για τα αρχαία, καθώς και η διοργάνωση κάθε χρόνο μιας αθλητικής γιορτής σε όλο τον Δήμο, των ΔΙΟΣΚΟΥΡΙΩΝ για παράδειγμα.

Αθλητική εκδήλωση που θα μπορούσε να συνδυάσει το ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ και τον ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ (αγώνες ορεινού τρεξίματος) με τον ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ (κατάληξη αγωνιζόμενων στην Αρχαία Πελλάνα). Αθλητές που θα ξεκινούν από τη Βορδόνια, διατρέχοντας όλο τον ορεινό όγκο μέσα από μονοπάτια περνώντας μέσα η έξω από τα χωριά θα καταλήγουν στα αρχαία μας. Όπου έχουν γίνει τέτοιοι αγώνες έχουν αγκαλιαστεί με θέρμη τόσο

από αθλητές όσο και από τον κόσμο. Θα μας θυμίζει κάθε χρόνο ότι χρειάζεται αγώνας για να διατηρήσουμε τη φυσική αλλά και πολιτιστική κληρονομιά μας.

Τελικά κοινά θέματα για συνεργασία των συλλόγων υπάρχουν. Ένα κοινό τραπέζι περιμένει όλους για συντονισμό πάνω σε 2-3 ζητήματα καθολικής αποδοχής.

Ας μην αφήσουμε άλλο χαμένο χρόνο. Μπορεί να δημιουργηθεί μια ομάδα, ένα όργανο από εκπροσώπους συλλόγων, όπου θα έχει την ευθύνη του συντονισμού των ενεργειών τους στα κοινά ζητήματα.

Όπου έγινε πανελλαδικά (π.χ Σέρρες, ομοσπονδία συλλόγων) είχε εκπληκτικά αποτελέσματα. Άλλωστε το πρόσφατο παράδειγμα με τα μονοπάτια έδειξε ότι όλοι οι σύλλογοι συντονισμένα μπορούν να δράσουν

Σε λίγο θα έχουμε το σχέδιο Καποδίστριας Νο 2 με συνένωση δήμων (εμείς θα υπαχθούμε στη Σπάρτη). Δεν ξέρω αν τα θετικά θα είναι περισσότερα από τα αρνητικά, εκείνο όμως που είναι σίγουρο, είναι η ανάγκη για συνεργασία φορέων στην περιοχή μας πάνω σε καίρια προβλήματα που έχουμε, για καλύτερη αντιμετώπιση. Μια βέργα την σπάζεις πιο εύκολα από ένα δεμάτι

Οι παραπάνω προτάσεις σκέψεις δεν είναι μόνο δικές μου αλλά και αρκετών που τις συζητάμε κατά καιρούς και μετά...τίποτα. Καιρός είναι να αρχίσουν να υλοποιούνται.

Το μέλλον μας προκαλεί, ο τόπος το ζητάει!

Π. Μόρφης

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

Η Καστανιά σε μια εικόνα που σώθηκε χάρη στο ενδιαφέρον και του συνεργάτη του ΠΟΛΥΔΕΥΚΗ Γιάννη Αρφάνη. Το σιντριβάνι με τους απαραίτητους αργόσχολους και δεξιά στην άκρη το καμάρι με τις βρύσες για τους διψασμένους, όπως, καλή ώρα, ο γάιδαρος που άθελά του πρωταγωνιστεί στο στιγμιότυπο.

21 3 ΤΑΨΓΕΤΟΣ

Ανέβηκα Ταΰγετε στην πιο ψηλή κορφή σου
κι είδα τ' απέραντο της γης, της θάλασσας τα πλάτια,
σαν τον αητό εκούρνιασα στον Αι-Λιά μαζί σου
κι αγνάντεψα από κοντά τ' αστέρια παλάτια.

Είδα της νύχτας τις σκιές και της αυγής τα μάγια,
σαν αστραπή την έκλεισε την πλάση η ματιά μου
ήπια το μύρο των δασών που σάλευαν στα πλάγια
κι ένας Θεός πως ήμουνα εθάρρεψε η καρδιά μου.

Η Σπάρτη κάτω πρόβαλλε στου ήλιου τις αχτίδες
ανθόσπαρτη ν' απλώνεται στις όχθες του Ευρώτα
που στα νερά του πίστεψα πως παίζαν νηρηίδες
Σπαρτιατοπούλες όμορφες, λεβέντες σαν και πρώτα.

Απόψε κρύο έκανε

Απόψε κρύο έκανε
και τρέμανε τα άστρα
τα περιγιάλι' ανθίσανε
κι οι καπετάν' γνοιαστήκαν
κι εσείς περιβολάκια μου
μην παραπονεθείτε.

Ωστε να παν' ώστε να 'ρθούν
κι ώστε να διαγυρίσουν
να πάω να βρω τον αρνητή
τον ψεύτη της αγάπης,
π' όταν με φίλαγ' έλεγε
γλυκιά που 'ναι η αγάπη.

Και τώρα μ' απάρτησε
σαν καλαμιά στον κάμπο
θερίζουν παίρνουν τον καρπό
κι η καλαμιά μινέσκει,
βάζουν φωτιά στην καλαμιά
για να μαυρίσει ο κάμπος.

Τούτα κείνα σου
τα κρινελίνα σου (τρις)

Τραγουδισμένο από τον
Παναγιώτη Ξυδιά

Κώστας Πασαγιάννης

Ένας περιπατητικός λαογράφος και φυσιολάτρης

Ο Κώστας Πασαγιάννης σε μία γελοιογραφία του G. Noir, που δημοσιεύθηκε στο 'Αθηναϊκό Ημερολόγιο «Σατανάς» του 1929.

Β. Κεμερίδου

Γεννήθηκε το 1872 στην κωμόπολη Ανδρούσα της Μεσσηνίας. Τα παιδικά του χρόνια τα πέρασε τότε στη μια και τότε στην άλλη κωμόπολη της Μεσσηνίας και της Λακωνίας, ανάλογα με τις μεταθέσεις που έπαιρνε ο πατέρας του, που ήταν Ειρηνοδίκης.-Υπηρέτησε και στο Καστόρι, όπου και γεννήθηκε ο Σπήλιος Πασαγιάννης, αδελφός του Κώστα. Τελείωσε τις Γυμνασιακές του σπουδές στην Καλαμάτα, στη Σπάρτη και στο Γύθειο και γράφτηκε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Ήταν ψηλός, ξερακιανός, με γαλανά μάτια με γυαλικά, μακριά μαλλιά και γένια και μακρύτατα μουστάκια. Ο Παύλος Νιρβάνας, είχε γράψει ότι τα χαρακτηριστικά του αυτά έδωσαν αφορμή στον ευφυολόγο Γιάννη Κονδυλάκη, που δεν έβλεπε με καλό μάτι το επαναστατικό κίνημα των νέων (με τη νέα γλώσσα και τις νέες φιλο-

λογικές αρχές), να ονομάσει σε κάποιο χρονογράφημά του τους δημοτικιστές «μαλλιάρους». Ο Κώστας Πασαγιάννης, αφού πήρε το πτυχίο της Νομικής, διορίστηκε ειρηνοδίκης και υπηρέτησε στο Ξυλόκαστρο, στη Φολέγανδρο, στην Ιθάκη και στην Κέρκυρα. Όμως έδειχνε ξεχωριστή αγάπη στη δημοσιογραφία. Συνεργάστηκε στο «ΑΣΤΥ», στην «ΑΚΡΟΠΟΛΗ», στην «ΕΣΤΙΑ» κ.α. Εξέδωσε πλήθος περιηγητικά διηγήματα και ταξιδιωτικούς οδηγούς, από τα οποία διακρίνονται τα: «Αττικοί Περιπάτοι», «Εφτάνησα» και «Σπάρτη- Μυστράς». Από το τελευταίο παραθέτομε απόσπασμα, που αφορά στο χωριό μας.

« Δεξιά και αριστερά οι όχθες του Ευρώτα, κατάφυτες από θάμνους θαλερούς και δροσόλουστες δάφνες, ακολουθούν τα παιγνιδιάρικα φιδογυρίσματά του. Και παντού γύρω λεύκες λυγρές και πανύψηλες υψώνονται

από τη διάπλατη κοίτη του στον αιθέρα, θεριεμένες από τα νάματά του. Αφήνουμε τώρα τον Ευρώτα δεξιά και ανηφορίζουμε τους πρώτους γήλοφους προς την Καστανιά (χιλιόμετρα 20 περίπου από τη Σπάρτη). Όταν ξανοίγουμε αριστερά στην πλαγιά την ομαλή απλωμένο το γραφικό χωριό Βορδονία, η οροσειρά του Ταυγέτου κρέμεται απάνω από τα κεφάλια μας κάθετα κοφτή, στον ουρανό κολλημένη. Φτάνουμε στην Καστανιά. Ύψος 500 μέτρα πάνω από τη θάλασσα. Ένα χωριό πράσινο, δροσερό και χαριτωμένο. Τύπος ελληνικού χωριού. Σπίτια με μπασιές αρχαϊκές. Αυλές διάπλατες και χλοϊσμένες. Βυζαντινές ξύπορτες και στεγασμένα χαγιάτια ηλιόλουστα, όπου ανθίζουν οι γαρουφαλιές οι αιματοστάλαχτες και ο σγουρός βασιλικός μοσκοβολάει. Όμορφες χωριατοπούλες ξαφνισμένες προβάλλουν δειλές από τους αυλόγυρους και τα χλοερά κατώ-

φλια στο βέβηλο πέρασμά μας.

Παντού στους πλακόστρωτους δρόμους του χωριού κελαηδούν κρυσταλλένια άφθονα ρυάκια. Βρύσες στις αυλές και στα κατώφλια. Βρύσες στα σταυροδρόμια και στα τρίστρατα. Βρύσες ακόμη και στα κεραμίδια...

Και βλάστηση. Τι βλάστηση! Και η πέτρα στην Καστανιά βγάνει χορτάρι. Όλα πρασινοντυμένα και χλοοισμένα. Αν καμιά φορά η Σπάρτη με την Τρίπολη ήθελε ενωθεί με σιδηρόδρομο, η Καστανιά θα ήταν η πιο δροσερή θερινή διαμονή της Ελλάδας. Μας φιλοξενούν στον Πύργο του Τζωρτζάκη. Έναν παλιό γέρο-πύργο με χορταριασμένες πολεμίστρες, που κυριαρχεί από τα ύψη του και διηγείται στη βουβή τώρα μοναξιά του ιστορικά, πολεμικά θυμήματα και θρύλους, γεροπαππούλης της Καστανιάς. Περνούμε μια νύχτα μέσα σ'ένα αρματωλικό μουσείο. Παντού στους τοίχους γύρω κρέμονται καρυοφύλια και τρομπόνια και σκαλιστές ασημοπιστόλες λογής λογιών και

σμιλευτά πολύτιμα φυσεκλίκια και μαχαίρια μ'ελεφαντίνιες λαβές και δαμασκιά σπαθιά σα μισοφέγγαρο και χαρμιτιά με χρυσά χερούλια και τσαπράζια και χαμηλιά και φλάμπουρα και χρυσομέταξες ζώνες, ολοκέντητες. Αλλά το πιο πολύτιμο, που αγιάζει όλα τα ιερά κειμήλια του παλαιού πύργου, το πιο ευγενικό και ατίμητο στολίδι του, είναι η πυργοδέσποινα, η γριά-Τζωρτζάκαινα. Ένας τύπος παλιάς αρχόντισσας του Μωριά, στα χρόνια μας λησμονημένος, καμαρωμένη κόρη του ξακουσμένου Καπεταν-Κεφάλα, του πορθητή της Τριπολιτιάς.

Η φιλοξενία μας στον ιστορικό πύργο έχει κάτι από μυσταγωγία άγνωστη και ασυνήθιστη στα χρόνια μας. Όλα εκεί μέσα τα εξιδανικεύει ο Ίσκιος της γηραιάς αρχόντισσας και όλα παίρνουν κάτι από την αρματωλική ψυχή της...

Η τοποθεσία της δροσερής Καστανιάς είναι στην ποδιά σύρριζα του ταυγέτου, που ορθώνεται πάνω της μεγαλοπρεπής και υπερήφανος.

ΑΓΙΟ-ΜΑΜΑΣ Και είναι ένας εξώστης θεαμακότητας, μάλιστα από την κορφούλα του Προφήτη Ηλία, προς τη διάπλατη κοιλάδα του Ευρώτα αποκάτω.

Ο Αγιομάμας είναι το στολίδι της. Ένα από τα ωραιότερα και πιο δροσερά ελληνικά τοπία στο φρύδι του βουνού. Κατάφυτος, πρασινοχόρταρος, νεροποντισμένος. Κάθε άκρη του και μια κρυσταλλένια πηγή. Κάθε του πλαγιά και μια γάργαρη ανάβρα. Κεφαλάρια άφθονα και πλούσιες παντού νερομάνες κελαρύζουν μουσικά και ασώπαστα το μυστικό και μονόρρυθμο των νερών το τραγούδι σε μια συναυλία ξωτική και παράξενη, κατηφορίζοντας στην κοίτη του Ευρώτα. Νερόμυλοι με πολύτοξες χτιστές νεροδεσιές, σκεπασμένες από πυκνά νεροσέλινα και παχύτατα βρύα, ο ένας κοντά στον άλλο μέσα στη ρεματιά την κατάχλωρη, καταπίνουν τα άφθονα νερά στα πανύψηλα χορταριασμένα μυλοβάγενα και αλέθουν, αλέθουν το θρασερό σιτάρι»

Βιβλία

Νίκος Σιδέρης

Τα παιδιά δεν θέλουν ψυχολόγο

Γονείς θέλουν

Εμπιστευτική επιστολή σε γονείς που σκέφτονται

Εκδόσεις Μεταίχμιο

Στις σύγχρονες δυτικές κοινωνίες η σχέση γονέων και παιδιών βρίσκεται στο στόχαστρο και πλήττεται με δύο κύρια όπλα: Απαξίωση της γονεϊκής λειτουργίας και αποθέωση του παιδικού ναρκισσισμού, μέχρι να καθίσταται πυρήνας του life style ο εφηβόμορφος τρόπος ζωής. Ο συγγραφέας

του βιβλίου απευθύνεται σε γονείς που σκέφτονται και επιμένει στους διακριτούς ρόλους. «Ο γονιός πρέπει να βρίσκεται πολύ κοντά στο παιδί του και λίγο πιο ψηλά! Πρόκειται για συνάντηση, όχι ταύτιση». Δεν υπάρχει πλάσμα τραγικότερο από το ακυβέρνητο παιδί-ένα παιδί ακαθοδήγητο, έρμαιο των παθών και της ακρισίας της παιδικότητας. Οι γονείς έχουν την υποχρέωση να του προσφέρουν αγάπη, αλλά και κανόνες. Διότι οι πρωταρχικοί όροι για να μπορεί μια οικογένεια να αντιμετωπίζει με επιτυχία τις τριβές και τα λάθη είναι δύο: Να βρίσκεται ο καθένας στη θέση του και τα μέλη της να παίζουν με κανόνες.

Ο Νίκος Σιδέρης είναι διδάκτωρ του τμήματος ψυχολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου.

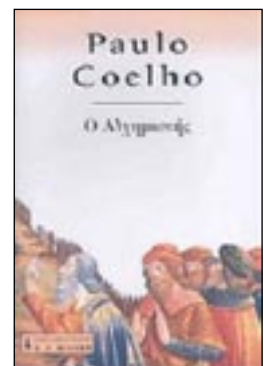
B. Κεμερίδου.

Ο Αλχημιστής

Πάουλο Κοέλο

Εκδόσεις Λιβάνης Α.Α.

Έγινε best seller πριν μερικά χρόνια. Όμως είναι πάντα καινούριο. Μέσα από το οδοιπορικό ενός νεαρού Ισπανού βοσκού στην αναζήτηση της μοίρας του και της γνώσης, ο Κοέλο αγγίζει τα αέναα ερωτήματα του ανθρώπου για το νόημα της ζωής και την ευτυχία. Εξάλλου, ο αγώνας της ανθρώπινης διάνοιας να μετατρέψει το μόλυβδο σε χρυσό, όπως οι παλιοί αλχημιστές είναι διαρκής. Όμως, ο δρόμος για τη γνώση περνά μέσα από την οδύνη και οδηγεί πέρα από τις μικρές διεργασίες του νου, εκεί που το σύμπαν συνομοτεί ώστε να εκπληρωθούν τα όνειρά μας. Αν ζεις τη διαρκή παρουσία, το όνειρο σε περιμένει να σου αποκαλυφθεί, κι αξίζει να το δεις ακόμη κι αν έχει κοστίσει.

Εξάλλου, ο αγώνας της ανθρώπινης διάνοιας να μετατρέψει το μόλυβδο σε χρυσό, όπως οι παλιοί αλχημιστές είναι διαρκής. Όμως, ο δρόμος για τη γνώση περνά μέσα από την οδύνη και οδηγεί πέρα από τις μικρές διεργασίες του νου, εκεί που το σύμπαν συνομοτεί ώστε να εκπληρωθούν τα όνειρά μας. Αν ζεις τη διαρκή παρουσία, το όνειρο σε περιμένει να σου αποκαλυφθεί, κι αξίζει να το δεις ακόμη κι αν έχει κοστίσει.

E. Λαμπή

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Επειδή, πολλά κοινωνικά θέματα αλλά και άλλες εκδηλώσεις μας διαφεύγουν ή δεν τα μαθαίνουμε έγκαιρα, παρακαλούμε τους αναγνώστες μας και μέλη μας, να μας ενημερώνουν για τα συμβαίνοντα είτε μέσω των ανταποκριτών μας, είτε, απ'ευθείας, σε μας τους ίδιους.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΜΑΣ

Όχι μόνο για το Καλοκαίρι, αλλά για μόνιμη εγκατάσταση στην Αθήνα ήλθαν η Ελένη Ευαγγ. Λιακοπούλου και ο σύζυγός της Σταύρος Ανδριόπουλος από τον Καναδά. Τους ευχόμαστε καλή εγκατάσταση.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η Παναγιώτα Π. Γεώργαρη και ο Δημήτρης Αλαφόγιαννης απέκτησαν ένα αγοράκι στις 21 Ιουλίου 2009.

Η Αγγελική Τζωρτζάκη του Παναγιώτη και ο Μανώλης Γ. Δαμιανάκης, απέκτησαν ένα αγοράκι, στις 11/10/2009.

Η Κωνσταντίνα Ιωαν. Γαρυφάλχη και ο Γεώργιος Ιωαν. Ρούμπος απέκτησαν ένα κοριτσάκι στις 28/11/2009.

Η Κωνσταντίνα Ιωαν. Σκουρμπέλου και ο Γεώργιος Βασ. Λάμπρος απέκτησαν στις 7/12/2009 ένα κοριτσάκι.

Ευχόμαστε στους γονείς να τους ζήσουν και τα νεογέννητα να είναι καλότυχα και ευτυχισμένα.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Η Στέμη Χρ. Κορτζή και ο Φίλιππος Ιωαν. Γέμελας, βάπτισαν το αγοράκι τους στην Αθήνα, στις 5 Οκτωβρίου 2009 και του έδωσαν το όνομα Ιωάννης.

Η Βίκυ και ο Βασίλης Γεώργαρης του Αθανασίου βάπτισαν στην Αθήνα, το κοριτσάκι τους, στις 25/10/2009, και της έδωσαν το όνομα Σοφία.

Η Βασιλική Δημ. Πελεκάνου και ο Γιώργος Παπαγιάννης βάπτισαν το κοριτσάκι τους και του έδωσαν το όνομα Έμμα, στις 7/11/2009.

Ευχόμαστε στους γονείς να τους ζήσουν και στα νεοφώτιστα να ευτυχίσουν στη ζωή τους.

ΠΕΝΘΗ

Η Ευγενία Κούμαρη του Νικολάου (Κ. Παπαθεοφιλόπουλου) πέθανε στις 08/10/2009, σε ηλικία 95 ετών και κηδεύτηκε στη Βορδόνια.

Ο Ιωάννης Διπλάρης του Αγγελή πέθανε στην Αυστραλία στις 09/10/2009, σε ηλικία 76 ετών.

Ο Σταύρος Σκαφιδάς του Δημητρίου πέθανε στις 17/10/2009, μετά από τροχαίο ατύχημα, σε ηλικία 62 ετών και κηδεύτηκε στη Σπάρτη.

Ο Παναγιώτης Σπανός του Κωνσταντίνου πέθανε, σε ηλικία 78 ετών, στις 22/10/2009 και κηδεύτηκε στη Σπάρτη.

Ο Κωνσταντίνος Νικητάκης του Γεωργίου πέθανε στις 14/11/2009, σε ηλικία 83 ετών και κηδεύτηκε στο Βύρωνα Αττικής.

Η Αικατερίνη Φουντά του Γεωργίου πέθανε στην Αθήνα στις 19/11/2009 σε ηλικία 52 ετών και κηδεύτηκε στα Σερβείκα.

Η Άννα Σπυριδάκη (Γ.Μενίδη) του Βασιλείου πέθανε στην Αθήνα στις 14/12/2009, σε ηλικία 76 ετών και κηδεύτηκε στο Καστρί.

Συλλυπούμαστε τους οικείους και τους ευχόμαστε την από Θεόν παρηγορίαν.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Σε συνέχεια των διακρίσεων του προηγούμενου τεύχους, αναφέρουμε και την Αγγελική Νικητάκη του Ευθυμίου, από Αθήνα, που πέρασε στις Πανελλήνιες εξετάσεις στο Φυσικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Η Τζωρτζάκη Αγγελική του Ευαγγέλου αφού αποφοίτησε με άριστα από την Νομική Σχολή Αθηνών, περάτωσε με επιτυχία τις μεταπτυχιακές της σπουδές στην Εγκληματολογία.

Το Ίδρυμα Γεωργίου Μερκεούλια την 28 Οκτωβρίου στην εκκλησία και μετά το τέλος τη Θείας Λειτουργίας, βράβευσε και φέτος του δύο αποφοιτήσαντες μαθητές από το Λύκειο Καστορείου, που εισήχθησαν σε ΑΕΙ και ΤΕΙ με

τη μεγαλύτερη βαθμολογία, με το ποσό των 587 € έκαστον. Οι βραβευθέντες αυτή τη χρονιά ήταν ο Γιαννακάκης Λεωνίδα του Κωνσταντίνου από τον Λογνανίκο και η Μανωλάκου Σοφία του Παναγιώτη από τη Βορδόνια.

ΕΟΡΤΕΣ

Το Γιωργίτσι, με τη συνδρομή του Δήμου, διοργάνωσε και φέτος με επιτυχία τη γιορτή του τσίπουρου, στις 24 Οκτ 2009. Στη γιορτή, που έγινε στο Καρβουνόρεμα κάτω από τα πλατάνια, το καζάνι απόσταξης ήταν σε συνεχή λειτουργία. Το τσίπουρο άφθονο και συνοδευμένο με καλό μεζέ και καλή ζωντανή μουσική. Όλα αυτά ήταν αρκετά για να φέρουν το κέφι και παρά τον βροχερό καιρό, οι παρευρισκόμενοι, που ήταν από όλα τα γύρω χωριά, χόρεψαν και διασκέδασαν. Αρκετοί και οι Καστανιώτες στην εκδήλωση.

Στις 26 Οκτωβρίου το εκκλησάκι του Αγίου Δημητρίου καθαρισμένο και ασπρισμένο από τον Θεόδωρο Αλαφόγιαννη υποδέχτηκε και αυτή τη χρονιά τους πιστούς από Καστόρειο, Καστρί, Ν. Λιβερά και Σερβείκα, που προσέτρεξαν για να παρακολουθήσουν τη Θεία Λειτουργία και να γιορτάσουν τη μνήμη του Αγίου.

Και αυτή τη χρονιά, όπως κάθε χρόνο η Εθνική μας εορτή της, της 28^{ης} Οκτωβρίου, εορτάστηκε με λαμπρότητα. Ξεκίνησε με τη Θεία Λειτουργία, που παρακολούθησε πολύς κόσμος, η μαθητώσα νεολαία μας, τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου με τους Αντιδημάρχους κ.κ. Γεώργιο Φουντά και Ηλία Σιγαλό. Τον πανηγυρικό της ημέρας εκφώνησε, μετά τη Θεία Λειτουργία, ο Δντής του Δημοτικού Σχολείου κ. Αλέξης Πάντος και στη συνέχεια ακολούθησε η δοξολογία στο Ηρώο με την κατάθεση στεφάνων και απαγγελίες ποιημάτων από μαθητές και μαθήτριες. Η εορτή έκλεισε με την καθιερωμένη παρέλαση των μαθητών όλων των Σχολείων μας και τη δεξίωση που παρέθεσε ο Δήμος,

στους επισήμους και φορείς του τόπου μας, στην αίθουσα Σπυρόπουλου.

Στις 3/11/2009 στο Γεωργίτσι, τελέσθηκε το καθιερωμένο Μνημόσυνο στη μνήμη των υπέρ Πατρίδος πεσόντων Αεροπόρων της Πολεμικής μας Αεροπορίας, που καταγόntonταν από τον Δήμο μας. Παρευρέθησαν οι Βουλευτές κ. Λεωνίδα Γρηγοράκος του ΠΑΣΟΚ και κ. Γρηγόριος Αποστολάκος της Ν.Δ., εκπρόσωπος του Νομάρχη Λακωνίας, οι Αντιδήμαρχοι κ. Ηλίας Σιγαλός και ο Γεώργιος Φουντάς με τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, ο Αντιδήμαρχος της Σπάρτης κ. Καλομοίρης, εκπρόσωπος του Δκτῆ του ΚΕΕΜ, εκπρόσωποι των Δκτών της Πυροσβεστικής και της Αστυνομικής Δνσης Λακωνίας, ο Πρόεδρος του Χ.Υ.Τ.Α. κ. Σταύρος Αργειτάκος, ο Δκτῆς με αντιπροσωπεία Αξκών της 124 ΠΒΕ της Πολεμικής Αεροπορίας, ο Πρόεδρος της Ένωσης Αποστράτων Αεροπορίας και άλλοι φορείς. Ομιλία εκφώνησε ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου Γεωργίου κ. Νίκος Γιάνναρης. Στο τέλος της εκδήλωσης ακολούθησε δεξίωση στην πλατεία του Αγίου Αθανασίου.

Ούτε αυτή τη χρονιά εόρτασε το εκκλησάκι της Μεσοσπορίτσας, στη μνήμη του «Τα Εισόδια της Θεοτόκου» στις 21 Νοεμβρίου. Η Θεία Λειτουργία ψάλλθηκε στην κεντρική μας εκκλησία. Του χρόνου με τη βοήθεια όλων μας, ελπίζουμε ότι ο χώρος θα είναι επισκέψιμος και ο ιερέας μας θα λειτουργήσει εκεί.

Την 1^η Δεκεμβρίου το Καστόρειο εόρτασε με λαμπρότητα τον πολιούχο του Αγίου Θεόκλητο. Την παραμονή, τελέσθηκε μέγας πανηγυρικός εσπερινός με αρτοκλασία και ανήμερα, πανηγυρική Θεία Λειτουργία προεξάρχοντος του Σεβασμιότατου Μητροπολίτου Μονεμβασίας και Σπάρτης κ. κ. Ευσταθίου. Τη Θεία Λειτουργία, ακολούθησε η περιφορά της σεπτής εικόνας του Αγίου στην πλατεία, υπό την πάντα τμήματος Στρατιωτικής μουσικής από

Ζούμε στην Καστανιά

το ΚΕΕΜ και συνοδευόμενη από στρατιωτικό άγημα και τη μαθητιώσα νεολαία μας. Την όλη εορταστική εκδήλωση παρακολούθησε πάρα πολύς κόσμος, οι Βουλευτές της Ν.Δ. κ. Γρηγόριος Αποστολάκος και κ. Αθανάσιος Δαβάκης, ο Δήμαρχός μας κ. Δημήτριος Γομάτος με όλα τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, ο Δήμαρχος Οινούντος κ. Ευάγγελος Βαλιώτης, ο Δήμαρχος Γεροθρών και Πρόεδρος της ΤΕΔΚ κ. Φίλιππος Πήλιουρας, η κ. Γεωργία Κ. Γαλανοπούλου ως εκπρόσωπος του κ. Νομάρχη, ο Πρόεδρος του Χ.Υ.Τ.Α. κ. Σταύρος Αργειτάκος και άλλοι επίσημοι και φορείς του τόπου μας. Όπως κάθε χρόνο ο Εμποροεπαγγελματικός Σύλλογος πρόσφερε τους άρτους για την καθιερωμένη αρτοκλασία και ο Δήμος στο τέλος των εκδηλώσεων δεξιώθηκε τους επισήμους και τα τμήματα του Στρατού. Στα πλαίσια της εορτής ψάλλθηκε και το καθιερωμένο τρισάγιο στη μνήμη

των αδικοχαμένων Στρατιωτών, σε τροχάιο ατύχημα καθ' οδόν προς Καστόρειο, οι οποίοι ευρίσκοντο σε διατεταγμένη υπηρεσία, προκειμένου να παραστούν στη μνήμη του Αγίου το έτος 1972.

Στις 4 Δεκεμβρίου ήχησαν οι καμπάνες της Αγίας Βαρβάρας και οι ενορίτες του Καστρίου, της Νέας Λιβεράς και των Σερβείκων, αλλά και πολλοί Καστανιώτες και Βορδονιάτες ανταποκρίθηκαν στο εορταστικό κάλεσμα και παρακολούθησαν τη Θεία Λειτουργία τιμώντας τη μνήμη Της.

Στις 6 Δεκεμβρίου εόρτασαν οι εκκλησίες του Αγίου Νικολάου στα Σερβείκια και στο Νεκροταφείο μας. Τη Θεία Λειτουργία παρακολούθησαν πολλοί συμπατριώτες μας και στις δύο εκκλησίες. Στο Καστόρι στο Νεκροταφείο, δοθείσης της ευκαιρίας, πρόσφεραν, όπως κάνουν κάθε χρόνο, στη μνήμη του Αγίου και τα δέοντα, τρισάγιο και κόλλυβα για τους κοιμωμένους εκεί δικούς.

ΓΙΑΤΙ Η ΟΜΟΡΦΙΑ ΕΙΝΑΙ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΝΙΑ

ΜΥΣΤΙΚΑ ΟΜΟΡΦΙΑΣ Παναγιώτα Μαϊμώνη*

Κρέμα σώματος

Είναι μια κρέμα για ενυδάτωση και αναζωογόνηση του δέρματος, φτιαγμένη από φυσικά υλικά, που καθένας θα μπορούσε να παρασκευάσει.

Υλικά:

30 γρ ξεφλουδισμένα αμύγδαλα
100 γρ ροδόνηρο
3 σταγόνες αιθέριο έλαιο (τριαντάφυλλο)
10 σταγόνες βενζόλης
Εκτέλεση
Αλέθουμε τα αμύγδαλα

μέχρι να γίνουν ομογενοποιημένος πολτός. Προσθέτουμε όλα τα υλικά σε μίξερ και τα χτυπάμε μέχρι να ανακατευθούν καλά. Βάζουμε το μίγμα σε ένα βαζάκι για 2 ημέρες, ανακατεύοντας κατά διαστήματα. Τέλος σουρώνουμε και η κρέμα είναι έτοιμη.

Μικρά μυστικά

Το λεμόνι βοηθάει να αποκτήσουμε, με τη βοήθεια του ήλιου, φυσικές ανταύγειες. Στύψτε το στα μαλλιά αρκετές φορές.

* Η Παναγιώτα Μαϊμώνη γεννήθηκε στα Βρέσθινα, ζει παντρεμένη στο Καστόρι όπου έχει κομμωτήριο.

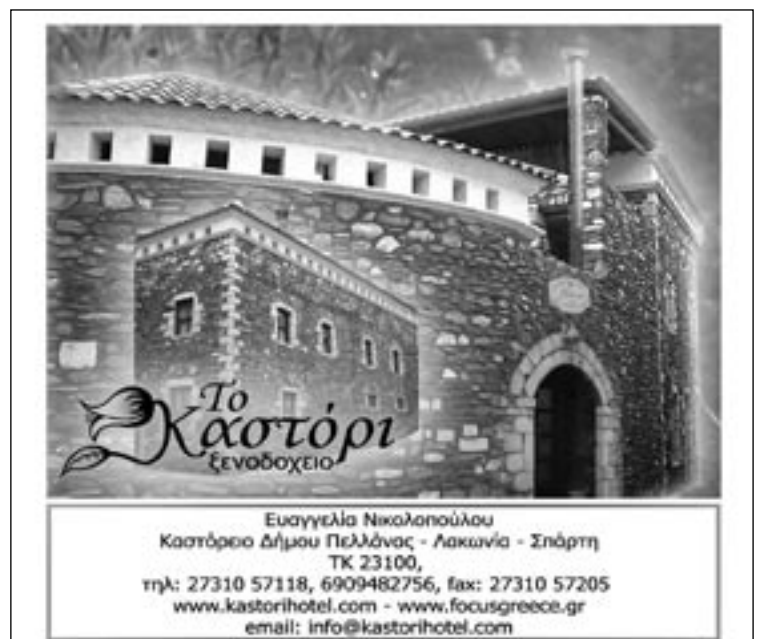
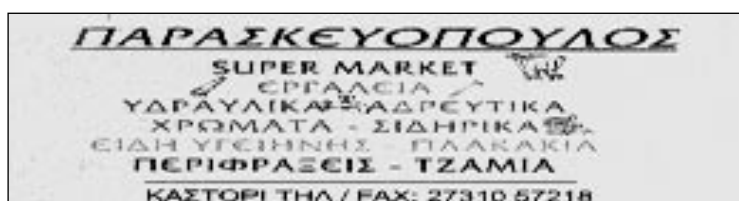
ΧΟΡΗΓΟΙ ΜΙΣΟΣΠΟΡΙΤΙΣΣΑΣ

Γενοβέζου Παναγιώτα
500 ΕΥΡΩ
Μαραγκού- Ρουμειλιώτη
Χριστίνα
100 ΕΥΡΩ

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΗΣ Κ
ΑΝΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚ
ΚΟΛΟΒΟΣ (ΜΟΝΟΠ. ΚΑΣΤΡΙΟΥ)
ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ ΠΑΝ. (ΜΟΝΟΠ. ΚΑΣΤΡΙΟΥ)

Ένας φίλος του Θανάση Λιακόπουλου διέθεσε 100 ΕΥΡΩ στη μνήμη του για την ενίσχυση του Περιοδικού

Η γιορτή της μπουκουβάλας

Για τρίτη συνεχή χρονιά έγινε στον Άγιο Μάμα η γιορτή της Μπουκουβάλας - θεσμός πλέον του Δήμου Πελλάνας - το Σάββατο 28 Νοεμβρίου, με τη μεγαλύτερη από τα δύο προηγούμενα χρόνια λαϊκή συμμετοχή και με την ευγενική χορηγία του Δήμου Πελλάνας, της ΓΗΓΕΡΤΟΝ, της ΦΑΡΜΑΣ ΣΚΑΦΙΔΑ, του ελαιολαδιού ΤΑΪΓΕΤΟΣ, της εταιρίας ΤΣΙΚΑΚΗΣ - ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ, των καταστημάτων ΚΩΤΣΟΒΟΛΟΣ και Electonet Σπάρτης, του Τάκη Γιαννακόπουλου και άλλων.

Ο διοργανωτής Σύλλογος Φίλων του Ταυγέτου Η ΛΟΥΣΙΝΑ αφιέρωσε τη φετινή γιορτή στους εθελοντές φίλους και μέλη του συλλόγου, που βοήθησαν στον άμεσο εντοπισμό Σουηδού επισκέπτη της περιοχής, που είχε χαθεί και τραυματιστεί στη δύσβατη περιοχή της Ξεροβούνας, την 28^η Οκτωβρίου.

Για άλλη μία χρονιά ο Σύλλογος πρόσφερε απλόχερα παραδοσιακά εδέσματα, άφθονο κόκκινο κρασί και τσίπουρο. Σε ειδικό περιβάλλον διατίθεντο προϊόντα με βάση το ελαιόλαδο: βαλσαμόλαδο, σαπούνι, αλοιφή της φωτιάς, που έκαναν γυναίκες - μέλη και φίλοι του Συλλόγου.

Στη γιορτή παρέστησαν ο Δήμαρχος Πελλάνας κ. Δημ. Γομάτος και ο Δήμαρχος Οινούντος κ. Ευάγγελος Βαλιώτης καθώς

επίσης και ο βουλευτής κ. Γρηγόρης Αποστολάκος. Επίσης παραβρέθηκαν και 70 μέλη των ορειβατικών συλλόγων Α.Ο.Σ. Αθηνών, Ε.Ο.Σ. Ηλιούπολης και Ε.Ο.Σ. Βούλας, τα οποία εντυπωσιάστηκαν τόσο από τη γιορτή, όσο και από το φυσικό κάλλος της περιοχής μας.

Το χορό άνοιξε το νεοσύστατο, με πρωτοβουλία του Πολιτιστικού Συλλόγου «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ», χορευτικό τμήμα, το οποίο εντυπωσίασε και καταχειροκροτήθηκε.

Πολλοί έπαινοι και μπράβο στους συντελεστές της γιορτής και ιδιαίτερα στις κυρίες Γεωργία Οικονομοπούλου-Μουτή, Χριστίνα Κορτζή, Κική Λιναρδάκη, Καίτη Μαλλιάρου, Ποτούλα Γεωργιάτσου, Άννα Μουτή, Χριστίνα Τσάκωνα αλλά και στη Γεωργία Οικονομοπούλου-Τσέλλου για την ωραία λογοτεχνική δουλειά, τον Βασίλη Λαγανά για την έκθεση φωτογραφίας και τον Γιώργο Κανελλόπουλο για τα εκπληκτικά ξύλινα ευρήματα του Ταυγέτου. Στις κυρίες Αικατερίνη Σκαφιδά, Ζωίτσα Νικητάκη, Δήμητρα Λάμπου, Νίτσα Αλειφέρη, Χρ. Ανδριανού και Ματούλα Κουκάκη για την παραδοσιακή κατασκευή σαπουνιού. Επίσης ιδιαίτερες ευχαριστίες στους Βασίλη Μενίδη, Παναγιώτη Μαλλιάρο και το Γιώργο Κουρεμπή.

**Και του χρόνου.
Ντ. Λαγανάς**

Εικόνες από τη φύση μας

Crocus biflorus melantherus

Οι κρόκοι ανήκουν στην οικογένεια των iridaceae. Είναι φυτά ευρασιατικά. Εξαπλώνονται από την Πορτογαλία μέχρι τη δυτική Κίνα και περιλαμβάνουν 80 είδη. Η παλαιότητα τους συγκεντρώνεται στην βορειοανατολική Μεσόγειο και κυρίως στην Τουρκία και την Ελλάδα. Στη χώρα μας ενδοκείμουν 21 είδη αυτοφώνων κρόκων, από τα οποία τα 9 είναι ενδημικά. Εκτός από τα τρία αιγαιοπελαγίτικα είδη που δίνουν την σαφράν (σαφράν), υπάρχουν και κρόκοι που έχουν μεγάλη αισθητική αξία και καλλιεργούνται σαν καλλωπιστικοί. Οι κρόκοι γενικά στολίζουν την ελληνική ύπαιθρο από το Φθινόπωρο μέχρι την Άνοιξη. Ιδιαίτερα οι χειμαδιάτικοι κρόκοι ξεπνούν μέσα από το χιόνι και προσφέρουν πανέμορφες εικόνες σε

μια εποχή που τα περισσότερα φυτά κοιμούνται. Παρουσιάζουν μερικά ιδιαίτερα χαρακτηριστικά όπως την έκφραση φύλλων και άνθους απ' ευθείας από το βλαστό. Ο συγκεκριμένος έχει λευκό περιάνθιο με ροζ γραμμές στην εξωτερική πλευρά και κίτρινο φάρυγγα, ανήκεις δε μαύρους. Φωτογραφήθηκε στο Χουταύι, σε μια περιοχή στο Βορειοανατολικό Ταυγέτο την 1 Νοεμβρίου 2009. Το φυτό, όπως και πολλά άλλα, έκει το όνομά του από την ελληνική μυθολογία. Ο Ερμής, παίζοντας με το φίλο του τον Ήρως τον σκότισε κατά λάθος. Εκεί που έπεσε ο Ήρως φύτρωσε ένα λουλούδι, που τα στίγματα του είναι τρεις σταγόνες από το αίμα του νέου, που έδωσε το όνομά του στο φυτό.

φωτογραφία:
Βασ. Λαγανάς
κείμενο: Ντίνος Λαγανάς